

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 8

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 19 d. Vasario (February), 1925.

KAINA 5 CENTAL

Vol. XI.

RENGIASI I AMERIKA ATVAŽIUOT SENELIS MARTYNAS JANKUS.

16 dienoje Vasario, Newarke per Radio kalbėjo Lietuvos pasiuntinis, ministeris Bizauskas, apie Lietuvą. Vokietijoje, kasyklose žuvo 230 darbininkų. Naujoje Anglijoje dideli pavandeniai. Bulgarijoje nužudyta ministeris Milev. Kaltina kuniga už ėmimą iš kalinių kyšių. Italijos kvirinalo tarimasis su vaticanu, suiro.

ATVAŽIUOS MARTYNAS JANKUS.

Tilžė, Lietuva Mažoji. Didelis patriotas lietuvių tautos, nuo pat savo jaunystės Mažoj Lietuvoj dirbęs savo brolių tautiškamę susipratime, Martynas Jankus, rengiasi ateinančiame pavasaryje keliaut su tulais reikalais į Ameriką, kad atlaikyt savo brolius kitose vandenyne pusėje, ir kartu su jais atlikt pasiskirtą uždavinį (Martynas Jankus yra daug pasitarnavęs lietuvių tautai, skleidime tautiško susipratimo, ypatingai tarpe Prūsijos lietuvių, nuo pat pasirodymo "Aušros". Jis buvo išstremtas Rusijos kariškos valdžios, kuomet rusų kariūmenė pasaulinės karės metu buvo užėmus Mažąją Lietuvą. Jis daug pasidarbavo ir prie Klaipėdos išliuosavimo. Smagu mums bus sulaukus tokį svečią).

PURICKIS TRIBUNOLO IŠTEISINTAS.

Chicago, Ill. "Draugui" iš Kauno telegrafuojama, jog augsčiausias Lietuvos tribunolas išnagrines bylą kunigo Purickio, buvusio seniau Lietuvos užrubežinių reikalų ministeriu, kuris buvo kaltinamas už slaptai gabenimą produktų Rusijon, kuomet tie produktai buvo valdžios uždrausti išgabent, atrastas nekaltu (ši žinia vienok dar nėra patvirtinta ir todėl reikia laukt kitų, kurios dalyką pastatys aiškesnėje šviesoje).

BIZAUSKAS KALBĖJO PER RADIO.

Washington, D. C. Lietuvos Pasiuntinis, ministeris Bizauskas, Lietuvos nepriklausomybės šventės dienoje, 6 Vasario, aštuntą valandą vakare, Newarke kalbėjo per Radio. Kalbėjo jis angliškai, apipasakodamas Lietuvos praeitį, jos buvusių galybę, paskui vargus svetimoje priešpaudoje, ir kaip vėliausiais laikais ji pasi-liuosavus iš svetimųjų globos, pasiskelbė nuo nieko nepriklausoma.

NELEIS ANTRU KARTU SUSITUOKT.

Dublin, Airijoje. Airijos seimas priėmė prezidento Cosgrave bilių, kuriuomi užginama šeimyniškomis poroms perskyras, su tiesa po

perskyrai vėl tuoktis, arba kitaip sakant, šeimynos turi taikytis su patvarkymu katalikų bažnyčios, liepiančios šeimynoms gyvent draugėj, o jei dėl svarbių priežasčių toks gyvenimas negalimas, tad persiskyras, kaip vienai taip ir antrai pusei tuoktis nebus leistina, nors ikišiol Airijoje buvo praktikuojama perskyros ir persiskyru-sių tuokimasis.

NUDEJO ISPANIJOS GENERALOLĄ.

Madrid, Ispanijoje. Generalolas Daban, narys provincionališkos tarybos, atrastas negyvas jo namuose, Andalusoje. Jis buvo našliu nuo pusantrų metų ir rengėsi vest seserį savo mirusios pačios, ir turbūt tas buvo priežastis jo mirties, kadangi vienuolika jo dukterų, labai priešinosi jo norams. Spėjama, jog bene dukters, negalėdamos jį atkalbėt nuo pasiskirto tikslo, pasistengė kitokiu būdu jį priverst taikytis su jų norais.

ANKSTYVI PAVASARIO ŽENKLAI.

Chicago, Ill. Orui sušvelnėjus, pasirodė jau ir pavasario ženklai, ir tai labai ankstyvi. Pulkai laukinių žąsų ir ančių tankiai matomi lekiant iš pietų į šiaurę, kas reiškia, jog pietuose oras jau atsimainė, ir trukstant šiemis paukščiams maisto, jie keliauja į šiaurę. Žmonės matydami jų kelionę vienok abejoja, kad ta kelionė jiems išeitu naudai, kadangi pavasariui laikas visgi dar perankstyvas.

KUNIGAS KALTINAMAS KYŠIŲ ĖMIME.

Atlanta, Ga. Jau seniau buvo laikraščiuose skelbta, kad federališkame kalėjime buvęs kapelionu kunigas Hayden, vyskupo tapo iš kalėjimo atsauktas, kaip įtariamasis masinime iš kalinių pinigų, už kuriuos jis žadėjo jį paperkantams kaliniams parupint lengvus darbus. Dabar pravedus tyrinėjimus, atsirado liudininkai, sulykurių liudijimo, kunigas Hayden turėtų but paėmęs apie dešimtį tukstančių doliarų nuo pasiturinčių kalinių, kad parupinus jiems lengvus darbus. Liaudininkai visi dar ne išklaustyti ir todėl nežinia ar buvęs kapelionu kunigas Hayden tikrai yra kaltas.

230 ŽMONIŲ ŽUVO EKSPLOZIOJE.

London, Anglijoje. Dordmund, Vokietijoje, Stein'o kasyklose užsidegė gazai, iško kilo didelė eksplozija. Eksplozijoje žuvo 230 darbininkų, tuomkart dirbusių kasyklose. Ikišiol iš kasyklų išimta dar tik 75 lavonai, kitų dar jieškoma. Beto dar daugybė yra pavojingai apdegusių. Tik menkas skaitlius iš kasyklose buvusių, paspėjo pabėgt. Darbininkai didžiojoje buvo vietiniai Dormundo gyventojai.

SNIEGO TIRPIMAS PAGINGDĖ TVANUS.

Colebrook, N. H. Staiga pradėjus tirpt sniegui, Connecticut ir Mohawk upės persipildė vandeniu taip kad išsiliejęs vanduo pradėjo miesteliui grumot pavojum. Apie tris šimtai liuosnorijų darbininkų, dirbdami dienomis ir naktimis, dinamitu skaldo upėse ledą, idant tuomi pravedus vandeniu kelią ir taip jį nuleidus toliau nuo miestelio. Penkiolikoje namų vanduo nakties metu panardino miegojusius žmones.

IŠMETĖ IŠ SOCIALISTŲ PARTIJOS.

Berlin, Vokietijoje. Socialistai pavarė iš savo partijos Gustavą Bauer, buvusį seniau kancleriu, dar kaizerio laikais. Pavarė jį todėl, kad jis turėjęs ryšius su buvusiu finansų ministeriu Barmat, kuris išaikvojo daug valstybės pinigų savo privatiškiems reikaalms. Partija tuomi paskaitė jį nepageidaujamu, kadangi tokiąs darbas jis užmetė dėmė visai partijai ir sukūrė socialistais nepasitikėjimus.

TARIMASIS SU VATIKANU PAIRO.

Roma, Italijoje. Nuo tulo laiko tarpe kvirinalo ir vaticano ėjo derybos, idant sudarius konkordata, ir diktatorius Mussolini tame dėjo daug pastangų, vienok niekas ne išėjo, ir pastaromis dienomis derybės galutinai paio. Popiežius, užbaigęs šventųjų metų jubilėjų žada keliaut pasivažinėti po pasaulį, tad valdžia nusprendė savo ambasados užrubežyje prisakyti, kad jei popiežius ištikrųjų leistųsi kelionėn, tai kad ambasadom jam nerengtų jokių priimtuvų.

AUSTRIJOS ROJALISTŲ SUOKALBIS.

Vienna, Austrijoje. Pastaromis dienomis pasklido gandas, kad daugybė rojalistų, dabar susispietusių Vengrijoje tarpe aristokratų, rengia suokalbius prieš dabartinę Austrijos valdžią. Tam tikri agentai vaikščiodami po kaimus verbuoja kaimiečius už pinigus stot rojalistų kariūmenėn, gi privatiškuose namuose turi apšiai sukrautų šautuvų, kardų, durtuvų, kulkasvaizdžių ir net lengvų kanuolių. Beto turi apšiai ir amunicijos, kurią slaptai, kontrabandos keliais gaunama iš Holandijos.

NUSAUTA BULGARIJOS MINISTERIS.

Sofia, Bulgarijoje. Profesorius Nikolajus Milev, paskirtas pasiuntiniu į Suvienuytas Valstijas, ir Suvienuytoms Valstijoms sutikus jį priimt kaipo tituluotą ministrį, jis tapo nušautas Sofijos gatvėje. Spėjama, kad jį nušovė komunistų agentas, nors žudikas spėjo pabėgt ir ikišiol dar nėra suimtas. Rodosi, kad šia dieniinė Bulgarija užima vietą buvusios Rusijos, kurioje valdininkai budavo tankiai žudomi.

EKSPLOZIJA PALAIDOJO ŠEIMYNAS.

Barre, Wa. Mediniuose namuose, kuriuose gyveno šešios šeimynos, pratrukus gazo dūdai, nuo arti kabojusios rusyje liktarnos, užsidegė pasileidęs gazas, nuo to ištiko smarki eksplozija, kuri namą sugriovė. Kadangi tai atsitiko nakčia, tad visi namo gyventojai jau miegojo, ir visi palaidota griuvėsiuose. Tik gaisrininkai atvykę gaisrą gesint, ėmėsi jieškot ir surado visus sumankytus, kitus sužeistus, gi vieną moterį išėmė jau negyva.

IŠĖMĖ BET JAU NUMIRUSĮ BADU.

Cave City, Ky. Galiaus atkasta urvas, kuriame buvo užgriuvęs Floyd Collins, bet jis buvo jau negyvas. Iš visų buv jį kuno surastų ženklų, pasirodo, jog jis mirė badu. Nors buvo stengtasi jį maitint hemijomis, per tam tikrą aparatą, vienok tuomi negalėta jo gyvastį palaikyt kol prie jo per uolas

prisigriebta. Urve nebuda jokių gazų, kokių tikėtasi pirmiau. Jo išgelbėjimu rūpinosi valstijos gubernatorius Field, bet visos pastangos, dėtos jo išgelbėjimui, nedavė pageidautų pasekmių.

MUSSOLINI SERGA INFLUENZA.

Roma, Italijoje. Italijos diktatorius Mussolini, susirgo influenza ir buvo priverstas pasitraukt nuo savo darbo, ir atsigult lovon. Tai pirmas atsitikimas, nuo pat pradžios, kaip seniai jis paėmė vedimą Italijos politikos mašinos, kad pasitraukė nuo visko. Daktaras Bastianelli, kuris jį gydo, sako, jog liga nėra pavojinga ir Mussolini greitai jos nusi-kratys, ir grįžt vėl prie savo "darbo".

DEPORTAVO EKSKUNIGAIKŠTE BUVUSI.

New York, N. Y. Buvusi Rusijos kunigaiškštė Olga Serk, aplaukus Suvienuytas Valstijas Sausio 27 dieną laivu "Republic", pastaromis dienomis likosi deportuota atgal. Ji buvo atvykusi Kanadon, bet Kanados valdžia ją ne priėmė, kadangi ji neturėjo pinigų, ir todėl pasiauntė į Ellis salą, New Yorkan. Čia imigracijos valdžia peržiūrėjęs jos pasportą, išduotą Kanadon, pripažino jį nelegališku, ir todėl nusprendė ją deportuot. Ji iškeliavo trečia klesla, laivu "George Washington", į Hamburgą.

PAŠOVĖ GREKIJOS AITRŲ PRIEŠĄ.

Konstantinopol, Turkijoje. Nacionalistų deputatų posėdyj kilo karšti ginčai už Grekijos reikalus. Ginčuose atsizymėjo kaipo aitrus Grekijos priešas, generalas Halid Paša, kuriam nenusileidžiant, kilo peštynės, kuriose pavartota ir revolveriai. Vienas iš deputatų išsitraukęs revolverį, paleido šuvį į Halid ir tuom jam suteikė pavojingą žaizdą, nuo kurios Halid i trečią dieną numirė.

RUPESTIS DĖL MOKESČIŲ UŽ KATES.

Hartford, Conn. Valstijos finansų komisija įdavė le-gislaturai pasiūlymą, apdėt mokesčiais valstijos gyven-tojus, laikančius kates. Siu-

loma net ir mokesčių sumos, butent, po \$10 už kates, ir po \$1 už katinus. Tuomi manoma valstijai surinkt kiek pinigų, ir pamažint kates, kurios vasaros metu išnaikina daug paukščių. Dabar sujudo gyvulių užtarytojų draugija, kuri griežtai protestuoja prieš tokį pasikėsinimą ant kačių laisvės, nurodant kaip daug pelių ir žiurkių katės išnaikina, o kuomet jos bus apdėtos mokesčiais, jų skaitlius turės sumažėt, ir dėl to palės ir žiurkės pasidaugins.

KOLEGIJOS PREZIDENTO REFORMOS.

Lincoln, Neb. Union kolegijos prezidentas Prescott išdavė mokinėms ultimatumą, kuriuomi prisakoma visoms, bėgyje keturių parų išsineit iš trumpų sijonų ir šlebių su trumpomis rankovėmis ir iškirptomis krutinėmis, taipgi atsizadėt visokių dažų veidų tepimui. Kurios nepaklausys šito prisakimo, tos visos iš kolegijos bus išvarytos, be tiesų sugrįžimo. Sijonus prisakoma dėvėt ne trumpesnius kaip 9 coliai nuo žemės; šlebių rankovės turi but ne trumpesnės kaip iki alkūnių, su krutinėmis, uždengtomis iki kaklui. Užginta ir kojas kelt vieną ant kitos.

RUSIJOS "GYVOJI BAZNYČIA" ŽLUGO.

Ryga, Latvijoje. Prieš metus Rusijoje atsiradusi "gyvoji bažnyčia", kaip dabar pasirodo, gyvavo tik pasidarbuojant tuliems New Yorko metodistams ir jų kunigams, kurie šią bažnyčią palaikė tik tol, kol iš Suvienuytų Valstijų tikinčiųjų gavo pinigų, kurių tos bažnyčios palaikymui sunaudota suvirš \$40,000. Pinigams iš užjurio pasiliovus, ir "gyvoji bažnyčia" pasirodė negalinti Rusijoje pasilaikyt, ir reikia skaityt ją jau sugriuvusia.

KRUVINOS RIAUŠĖS ČEKOSLOVAKIJOJE.

Praga, Čekoslóvakiijoje. Minia žmonių, vadinamų komunistų, susirinkusi prieš senosios rotušės nulaikė viešą susirinkimą, kuriame išnešta protestas prieš įvairius spekuliantus, dėl kurių godumo viskas ne apsakomai pabrango taip, kad žmonėms beveik jau negalima

nusipirkt pragyvenimui reikalingų daiktų. Po susirinkimui minia pasileido gatvėmis, dainuojant valdžiai neprielankias dainas. Policija pastojos minioms kelią ir liepė išsiskirstyt. Minios pasipriešino ir pradėjo draskyt tvorą ir plytomis mėtyt į policiją. Policija paleido keliolika revolverių šuvių ir tais sužeidė dvidešimt žmonių, paskui trisdešimt ypatingai areštavo. Tuomi minios išsiskirstyta.

KLANAI VIETON POLICISTU.

St. Petersburg, Fla. Miestelis likosi be pinigų, ir neturint kuom išmokėt policistams algas, visi buvusieji policistai pametė darbus, ne žadėdami visai grįžt; sako, jie gali pasijieškot kitokių darbų, už kuriuos jie gaus reguliariškas algas, ne reikalaudami jų ilgus mėnesius laukt. Likus miesteliui be policijos, dešimtis vietinių gyventojų, priklausantių Ku-Klux Klan organizacijai, liuosnoriai apsiėmė eit policistu pareigas. Miestelio taryba juos priėmė, tik užgynė jiems dėvėt marškas ir ličynas.

Vėliausios žinios.

Boston. Šliakio byla su Garmum, pasibaigė; Šliakis pripažintas kaltu. Rengiam apeliacija.

London. Kad surinkt savo pasilaikymui pinigų, miestelis Bath uždėda mokesčius ant visų moterių, kurios kerpasi plaukus ir dažo savo veidus.

Roma. Didelės viesulos nusiaubė Italiją, Francuziją, Austriją, Bavariją, Šveicariją, Ispaniją ir šioms kaimyniškas valstybes; padaryta ne apkainuojami nuostoliai.

Toronto. Organizacija Ku-Klux Klan, iš Suvienuytų Valstijų pradeda keltis į Kanadą; keliose vietose jau atsirado susirinkimai atviruose laukuose.

Moskva. Pirminis komunistiškos Rusijos parlamentas, 1 dieną Kovo susirinko Tiflise. Parlamento susirinkimas už sostinės rubežių tai pirmas Rusijos istorijoje, nuo čaro Ioano bažnyčioje.

Žinios iš Lietuvos

Užsimanė erelio.

Svenčionėliai, Svenčionių apskrįčio. Musų miestelio demokratai užsigėdė, kad ne sau, tai nors miesteliui po niško herbo. Galvojo, galvojo ir pagaliau sutarė prašyti lenkų valdžios, kad leistų Svenčionėlių miesteliui vartoti sulipdytą iš Habdanko ir Koščiūšos šlėktų herbą su ereliu viršuje. Žmonės apie tai sužinoję nusijuokė ir kits kitam tarė: iš musų lupa mokesčius, mums gi šlėktų "bezlėpičius" (niekniekius) "kaišioja".

Jau nelyja, pradėjo šalt.

Kaunas, 25 Sausio. Lyjusis nuo pradžios Sausio mėnesio beveik kasdien lytus, galiausiai paliovė ir oras visai persimainė. Butent, iš nakties prieš 20 Sausio apniukusis oras išsigiedrėjo ir išlengvo emė šalt. Gi nuo penktadienio, 23 Sausio jau pradėjo stipriai šalt ir Nemune iš paties ryto pradėjo plaukt nauji ledų smotai, kurie šiandien yra gana nemaži ir kaskart vis darosi tankesni. Sniego dar nėra nė kiek.

Lietuvos sunus.

Pavojus dėl vilkų.

Ricelėliai, Liškevos valsčiaus, Alytaus apskrįčio. Musų aplinkėse pasirodė labai daug vilkų. Slankioja vilkai gaujomis po 2-4. Neretai užpuola žmones ir jau buvo įvairių atsitikimų. Vilkai ant tiek drąsus, kad naktimis užlenda į kaimo kiemus, pjauna šunis ir kitus gyvulius. Trijų mėnesių laikotarpyje iš Ricelėlių vilkai nunešė 7 šunis, kiaulę ir veršį Gretinamame Guobinių kaime vilkai paprovė tik vienos savaitės bėgyje 4 kiaules.—"Tr."

Mergaitės pirmesnės.

Drucminai, Kanevos valsčiaus, Lydos apskrįčio. Tas sodžius stovi be galo gražioje vietoje. Per sodžių vingiuoja upelis. Aplink sodžių kalnai saugoją sodžių nuo priešų. Gi kiek toliau miškai, kuriuose randasi daug didelių ir storų stačiai milžiniškų medžių. Vasarą tai tikras rojus! Ikišiol visgi sodžius neįsitaikė lietuviškosios mokyklos. Vaikų bus daugiau kaip 40. Kaikurie lankosi Pažulės mokyklon už 2 kilometrų. Jaunimo neningstas. Mergaitės moka puikiai sudainuoti ir įvairių žaidimų. Vyrų yra atsilikę, daug kas čiulpia degtinę ir nemato, kad aplink žmonės kruta, šviečiasi.

Kenčia kalėjime.

Gardinas. Gardino kalėjime nuoseniai jau laikoma daug uždarytų lietuvių, baltarusių ir šiaip-jau sodžiaus jaunikaikių. Visus juos daugiausia suėmė Lydos ir Gardino apskrityse policija ir kaltina kaip maištininkus. Neuzilgo žada jų bylą nagrinėti Gardino teismas. Dėl didelio burio kaltinamųjų byla prasitęsianti gal kokį mėnesį. Reikia pastebėti, kad prieš porą metų Lydos ap-

skrityje buvo subrukta labai daug lenkų kariumenės ypač apie Balatną, Armoniškį, Trakelius, Asavą, Kanevos valsčiuje ir apie Varėną, tai daug kaltinamųjų yra iš tų vietų.

Laimėjo mokyklą.

Reiškutėnai, Kaltinėnų parapijoje. Musų sodžius turi apie 60 ukininkų. Visi lietuviai, 1924 m. turėjo mokyklą valdišką, net mokytoją lietuvių. Šymet buvo Svenčionių inspektoriatas atsiuntęs lenką mokytoją, bet mes nesutikome priimt, pranešėme prašymą "Svenčionių Rytui". Nors vėliau darbas buvo pradėtas ir dabar lietuviškai mokinama. Kalėdų antrą dieną buvo surengtas vakarėlis. Vaidinta "Martytė vargonininko dukte". Mokiniai deklamavo, choras padainavo keliatą lietuviškų dainelių. Tuomi vakarėlis buvo baigtas ir publika patenkino. Jaunimo tarpe atsiranda tokių, kad baltakėje jieško sau linksmybės ir baigia muštynėmis.

Iškrėtė mokyklą.

Buckunai, Melagėnų valsčiaus, Svenčionių apskrįčio. Jau treči metai kaip čia veikia lietuviška valdžios mokykla. Ikišiol mokyklą inspektoriatas nieku nepadėjo tai mokyklai, bet ir nekludė. Štai ateina Melagėnų miestelio policijos komendantas padėjėjas su trimis policininkais ir paaiškina mokytojui, kad atvyko čia daryt krata. Iškrėtė mokytojo butą ir mokyklą labai uoliai. Jieškojo lietuviškų laikraščių. Radę keliolika egzempliorių "Lietuvos Kelio" ir "Vilniaus Balso" juos paėmė. Paklausus, dėlko tai daro, nes laikraščiai leidžiami yra Vilniuje, policininkai atsakė: reikia patikrint. Pasukim mokytojas buvo tardomas slaptosios policijos Svenčionyse. Dėlko tai daroma? Nejaugi valdiškųjų mokyklų mokytojas draudžiamas bus net Vilniuje elidžiamieji lietuvių laikraščiai skaityti?—"L. K."

Lietuvos socialdemokratai.

Kaunas. Pastaruoju laiku Lietuvos socialdemokratų partijoj yra aiškiai pastebimas didesnis aktyviškumas negu kad jie veikė ikišiol. Tas jų didesnis aktyviškumas žymiau apsiereiskė jau nuo buvusių rinkimų į miestų savivaldybes, o dabar tas aktyviškumas dar labiau plečiamas. Šiomis dienomis socialdemokratų partijos Kauno komitetas yra nutaręs suruošt visą eilę paskaitų, kuriose busi plačiai išaiškinta socialdemokratų partijos siekiai, jų taktika ir santikiai su komunistais ir kitomis politiškomis partijomis ir organizacijomis. Pirmutinė tokia jų paskaita jau buvo suruošta sekmedieny 25 d. Sausio šiu 1925 m. Šandčiuose, kinomatografo "Lira" salėje. Paskaitą skaitė advokatas Vladas Požėla, tēmoje "Socialdemokratijos

Prašymas.

Philadelphijos Lietuvių Krikščionių Saryšis, savo metiniame susirinkime, įvykusiame Sausio 4 dieną, 1925 m. tarp kitko svarstė kaip pagerbus atmintį didvyrių, kaip, kurių vardai yra surišti su 1924 metais, kaip istoriko Simono Daukanto, daktaro Vinco Kudirkos, autoriaus musų tautos himno, ir profesoriaus Kazio Bugos, musų garbingo kalbažinio ir leksikografo—žodyno rašytojo.

Saryšis vienbalsiai nusprendė prašyti Lietuvos valdžios: prezidento, ministrų gabinetu ir seimo, kad būtų išleista atminimui serijos paštaženklų su paveikslais viršpažymėtų didvyrių, kaip tai daro visos kultūriškos tautos, valstybės, pagerbdamos savo didvyrius. Saryšis žinodamas, jog visi gerbia tuos musų garbingus tėvynainius, kreipiasi šiuomi prie visų, be pažvalgų skirtumo, taip iševijoje kaip ir Lietuvoje, ir prašo, idant šį Saryšio sumanymą paremtų—idant prašytų Lietuvos valdžios, kad ji tokius paštaženklus išleistų.

Ph. L.K.Saryšio Spaudos Komisija.

uždaviniai". Minėtoji Požėlos paskaita turėjo nebologą pasisekimą, nes klausytojų buvo pilna salė ir apsieita be trukšmų, nežiurint į tai, kad lektorius kritikavo komunistus ir federantus.

Lietuvos sunus.

Valstybinė kalba Lietuvos istaigose.

Kaunas. Kandangį Lietuvos valstybinėse istaigose, o ypač geležinkelio visoki tarnai ir valdininkai daugumoje yra iš tarnavusiųjų prie rusų valdžios, kurių didesnė dalis yra ištautėję lietuviai arba kitataučiai, dėlto jie visokiose raštinėse bei dirbtuvėse savo tarpe daugiausia kalbėdavo rusiškai arba lenkiškai. Kiek teko pastebėti, Kaune rusų ir lenkų kalbos garsiausiai skambėjo plačių geležinkelių stotyje ir centralinėse dirbtuvėse, ir netikėtai pačiose imonėse, bet ir jų raštinėse. Plačių geležinkelių stoties tarnai, o ypač toki mašinistai, jų pagelbininkai ir pečkuriai (kačegorai), tai savo tarpe veik vien rusiškai ar lenkiškai ir kalbėdavo, o išgirst valstybinę kalbą kalbant tai buvo didele retenybe.

Gi pastaruoju laiku daugiausia spaudžiama plačiosios lietuvių visuomenės, geležinkelių valdžia tą normališką apsiereiskimą stengiasi pašalinti ir sulietvinimui geležinkelių istaigų imasi griežtesnių priemonių. Be geležinkelių direktoriaus pakartotinių isakymų, einant tarnybos pareigas istaigose vartot vien valstybinę kalbą, pradžioje praėjusių 1924 metų geležinkeliečiams isteigta lietuvių kalbos kursai, kuriuose kiekvienas nemokantis arba silpnai mokąs lietuvių kalbą tarnautojas, gali jos išmokyti. Isteigus tokius valstybinės lietuvių kalbos kursus, noroms nenoroms buvo verčiami juos lankyti ir mokytis lietu-

vių kalbos nors ir didžiausi lietuviybės priešai, nes esant tokiems kursams, jiems nėra pasiteisinimo, kad sunku išmokyti lietuviškai kalbėti.

Lietuvių kalbos kursai lankė gana daug geležinkeliečių ir tokiems kursistams nuo 10 dienos Sausio mėnesio buvo daromi kvotimai. Ir dėlto šiuom metu geležinkeliečių visai nemokančių lietuvių kalbos beveik kaip ir nėra. Todėl pastaruoju laiku ir Kauho geležinkelių stotyje ir dirbtuvėse rusų ir lenkų kalbos mažiau girdisi, o jų vietoje jau daugiau kalbama lietuviškai.

Geležinkelietis.

Užpuolė lietuvių vagonė.

Landvarė, Vilniaus apskrįčio. Yra tai nemaža stotis tuojaus už Vilniaus važiuojant Varšavon. Sausio 3 d. važiuo Vilniun vienas "Ryto" nepatvirtintųjų mokytojų, apleidęs savo darbo vietą. Praeitais metais jis buvo Vilniaus inspektoriatu patvirtintas, šymet atmetas be nurodymo priežasčių. Taigi tas priežastis nurodė Landvarės geležinkelio policininkai. Įėjo vagonan dviejuose. Kaip vanagai puolė reviduoti mokytoją. Parodė dokumentus. Atidaryk skrymūtę. Ir nuodugnai išvartė, išžiūrėjo. Pamatę kad lenkų išduotame pase yra pažymėta, jog pagal tautybę yra lietuvis, prikišo: kodėl gimęs Lydos apskrityje ir rašaisi lietuviu. Važiok Lietuvon, tai greit busi karininku. Bet mokytojui atsakius: "man ir čia gerai" greit vienas policininkas, lyg susigaudamas, tarė: "przepraszam" ir, atidavęs dokumentus, išėjo. Labai uoliai vertė mokytojo vežamuosius vadovėlius. Nelaiminga toji lietuvių knyga! Persekiojo ją rusai, dabar tą pat daro lenkų policininkai. Vilniuje girdėt cenzura suima vaikams skiriamus skaitymėlius, kaimuose laikraščius ir knygas. Varšavos gi ponai vis dar giriasi savo laisvėmis užrubežiuose ir dumia akis, tiems, kurie nori but apdumti. Po tos revizijos yra aišku, kodėl lietuvių mokytojai yra neištikimi. Mat, nevažiuoja Lietuvon.

SUDIE LIETUVA.

Sudie Lietuva,
Prigimtas krašte,
Kur dainos skamba
—Taip kaip iš rašto.
Mano šalele kurioj gimiau,
Ir tam kaimeliui
Kuriam augau.
Kame gyvenau,
Sodų gražumoj;
Paklausyt ėjau
Kaip gegužė kukuoj'.
Mano namelis,
Seni tėveliai,
Ir bėras žirgas,
Taipgi medeliai.
Lanką žalių,
Kur vaikštinėjau
Ir mylimoji,
Kurį mėlyjau,
Rutų darželis
Mano seselės—
Aš jos brolelis,
Sejau kvietkeles.
Žalios girelės,
Sriaunus upeliai,
Gražios mergelės,
Jauni berneliai...

Palikau visus,
Kas linksmin mane,
Savo kaimynus
Ir jaunuomenę.
Męs čia gyvenam,
Svajotoj laimėj—
Kas nors neteikė
Savovo tėvynėj...
Miršta motina
Arba mūs tėvas...
Teika mylima...
Ją mums kas atėmęs...
Likimas musų!
Turim čia skurstie,
Neteikę savų,
Praradę turtą—
Jaunystę ir sveikatą...
Pibodietis.

A.A. Kazimieras Adomas

Gedminas, paeinąs iš Tryškių valsčiaus, Šiaulių apskrįčio, kurį užmušė prie darbo Pond Machine and Foundry Works, 40 Gold St. Sausio 16, 1925, tapo laikinai padėtas francuzų kapu rusyje. Laidotuvės atsibuvo iš jo gyvenimo vietos, 10 Lafayette St. Laukiama kol jo brolis ar giminės, gyvenanti Amerikoje, atsisiuks, kad sutvarkyt jo palaikus. Liko suma pinigų ir kompanija nori atlyginti už jo gyvastį. Jo draugai, K. Andrijauskas,

Worcesterio
PENKIŲ CENTŲ
BANKA,
316 Main Street,

Turtas — \$22,500,000
Įdėjimui eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.
BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryto iki 3 popiet.
Subatopis nuo 9 ryto iki 1 val popiet.
Subatopis vakaras vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val vakaro.

Antanas J. Milleris,
Lietuvis Advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester,
Mass.

SKAUSMINGAS
REUMATIZMAS
PAGYDOMAS!

Ponia Aug. Hahn, R. 2, Waterloo, Wis. buvo viena tų, kuri kentėjo visą gyvenimą nuo reumatizmo. Ji kentėjo ilgą laiką. Po ilgam įsiėjimo, ji nutarė prašyti išbandymo dovanai, kurį mes garsinome.

Vėliaus ji atrado mums:—Vartojau Jusų prisiūtą Metodą, ir pirmu sykį jaučios geriau, negu šeši metai atgal. Vartojau daugelį dalykų, niekas negelbėjo, bet Jusų metodas tuojuo parodė pasėkmes pirmą dieną.
Mes turim rėmėjų Suv. Valstijose ir Kanadoje. Musų metodas yra gerai žinomas ir šimtai žmonių jį giria. Jei Jūs ar bile Jusų šeimos naris (suaugęs) kenčia nuo reumatizmo, rašykite, mes atsiųsim Jūm metodą, kurią galėsit išbandyti dovanai. Atsiųskite vardą ir antrašą.
Pleasant Method Co.,
3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Dept. X—42.

F. Zalepugas, V. Navickas ir J. Seravičius pasitaravo jam paskutinėse apeigose. Giminių ar žinančių apie juos prašoma atsisiuks: šiuom antrašu:

F. Zalepugas,
Dorchester Street,
Worcester, Mass.

Kostiumų balių rengia L. M. P. S. 2-tra kp., 23 d. Vasario, 1925. Tai jau paskutinis panedėlis prieš užgavėnes. Atsibus Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St., 7:30 val. vakare. \$15 vertės bus išduota dovanų už gražiausius bei įvairiausius kostiumus.

APTIEKA

Vienintėlė Lietuvis Valstinyčia.

Virų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Pas mus galima gauti gyduolių nuo visokių ligų. Norėdami suėdyt pingus ir sveikata, visados krepkites į musų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisitaisime reikalingus vaistus per ekspresą.

A. BUDREVIČIUS
PROVIZORIUS,
122 Millbury St., Worcester,
Mass.

Pleiskanos sunaikina—Ruffles atgaivina!

Kaip vanduo nuolat lašdamas ant akmenų išmuša duobę, taip ir pleiskanos, nors ilgiau bet tikrai, sunaikina pleiskų šaknis ir yra prietastimi plaukų augimui, kurie su laiku pasidaro muplikimui.

Neprieštarokite šio kito atstikimo prie savęs: Naudokite

Ruffles

tuojaus, kai tik pastebėsite pleiskojimą—nevarų baltų lupynėlių pirmą pasirodymą savo galvoje. Ruffles sunaikina pleiskanas ir paragina augimą juos plaukus. Bontka 65c. aptiekose, arba už 75c. prisidėdami atėstai iš dirbtuvės.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

KOSULI SUSTABDYK TUOJAUS VARTOJANT SEVERA'S COUGH BALSAM.

Laikyk jį po ranka. - Kaina 25c ir 50 centai.

Severa's Cold and Grip Tablets
sulaika persišaldymą nedodant jam išsivystyti. Kaina 50 centai pas aptieką

Severo Kalendoriu 1925 metams (aunama visur aptiekose, ar ruo
W. F. SEVERA CO.. - CEDAR RAPIDS, IOWA

ŠEIMYNINKEMS KELRODIS

Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeimyninkė Amerikoje visados trokšta gaut patarimų pagerinimui jos žinojimo atlikimui pareigas kaip šeimyninkė ir motina. Šitose skiltyse ka savaitę tilps straipsneliai, kurie bus įdomūs kiekvie na Lietuvei šeimyninke.

RODYKLE No. 37

Naminiai Pasigelbėjimai
Nuėmimui pirštų ženklu nuo liake-ruotų rakanų naudok biskį saldaus (sweet) aliejaus; nuo aliejuotų rakanų naudok kerosiną.
Sukietinimui plonų mezginių kada mazgoji, pamerk mezginius į nurgriebtą pieną.
Prosiąnt minkštus marškinių mankietus nesulenki jų, nes taip jie greitai išsinešioja. Prosyk išskėstus.
Prašalinimui juodylo plėtmų nuo patiesių, tiktai apibarstyk druska plėtmą. Druska per kelis sykius užpildinė iki juodylas bus ištraukta.

Grožės Patarimai
Didelės odoje skylutės yra deli stokos užžiurėjimo ir valymo odos ir nuo perdaug vartojimo pauderio. Oda kuri tokia yra reikia pirmiausia numazgot karštu vandeniu, paskui kaltu. Šiltas vanduo atidaro skylukes, o šaltas uždaro, tokiu būdu nedalėdžia nešvarumai į skylukes įneit. Žalias skystas muilas (green soap) yra rekomenduojamas daugelio ekspertų kaip geriausias odai, kuri turi didesles skylutes. Po kožo nusiprausimo oda reikia butinai sausai nušluostyti. Savo odai reikia duot tiek pat užžiuros kaip kitiems svarbiems gyvenimo dalykams.

Ypatiška Sveikata
Imigrantai atvyksta į Suv. Valstijas iš visų sričių kitų kontinentų ir taipgi turi kitokių maisto papročius ir gyvenimo papročius. Natūrališka yra jiems, taipgi, bandyti įgyt tų pačių valgių čia Amerikoje, nors yra gerų pavaduotojų jiems čia Amerikoje gamintų, tik ne visi atėiviai žino. Senoj tėvynėj moteris virė malkomis arba ant anglių ir todėl ilgai emė valgi pagamint. Todei Amerikoje reikia apveptint amerikoniškų produktus, kurie ypatingai prirengti jums pirm padėjimo ant gazi-rio pečiaus. Taigi, reikia tik nueit krautuvas ir persitiktit tuos Amėri-ko produktus, o jie pasirodys tokie pat kaip turėjot savo šalyje. Daugelis tų amerikoniškų produktų yra gatavai pagaminti naudojimui. Kada su jais susipažinsit, neužmirškite reikalaut jų iš vardo.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday
by

M. PALTANAVICIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass..

Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies ..... 5 cents.

Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketveriais, leidžiamas

per
M. PALTANAVICIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass..

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai ..... 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879

DRAUDIMAS IR PATARIMAS DARYT TAI KAS JAU YRA DRAUDŽIAMA.

Nuo seniausių gadynių ir iki pat šių dienų, ant žemės gyvenantis žmogus turi labai daug įvairių priešų, su kuriais jam parsieina kovot veik visą savo gyvenimą. Kovos su priešais ne visuomet vienodas pasekmes duoda, kadangi ne visuomet priešą pasiseka galutinai užkariauti, o be to priešas negalima suvaldyti ir todėl gerųjų pasekmių tikėjimas taipgi negalimas. Priešų yra visokių: draskantieji paukščiai, žvėrys ir galiausiai patys žmonės, patys sau yra tankiai dideliais priešais.

Už visus žmogaus priešus vienok didžiausiu priešu yra tai menkas, bet labai įkirus gyvunas—žiurkė. Jau nuo seniai yra patirta, jog šis gyvunas yra labai įkirus ir pavojingas, kadangi labai sparčiai veisiasi ir savo daugumui žmogui daro didelius nuostolius, netik suėdant produktus, bet ir sugadinant jų žymią dalį, kad žmogui metai ir metus darosi ne apvaisinama skriauda. Europoje tulose valstybėse žiurkės kasmetai padarydavo bėdies už šimtus tūkstančių, gi po kare ten žiurkių epidemija pasididino iki tiek, kad per laukus jų turiai eina kaip avių pulkai. Mat karės metu, kuomet visur buvo pilna maisto produktų ir lavonų, žiurkėms netruko maisto, todėl jos be baimės gyvendamos prisiveisė taip, kad ir šiandien ten, jos siaubia didžiausius plotus, naikindamos viską, ką tik pasiekia. Rusijoje, Anglijoje ir Pabaltijos valstybėse žiurkės sunaikina beveik pusę laukų derliaus ir tuomi artina žmonėms bėda.

Ant galo ir Suvienuose Valstijose žiurkės pradėjo veistis nepaprastu spartumu, taip, kad žemdirbystės ministerija atkreipė į tai atydą ir prasergsti žmones nuo dar didesnio pavojaus ateityje. Šiandien Suvienuose Valstijose žiurkės kasmetai sunaikina produktų už dešimtį milijonų doliarų, ir du šimtai tūkstančių žmonių turi dirbt per metus, kad uždirbt tai, ką per metus žiurkės sunaikina. Tik vienų jų žiurkės sunaikina ir sugadina tiek, kiek galima jų užauginti penkiuose milijonuose akrų žemės. Turint prieš save žemdirbystės mi-

nisterijos surinktas ir apskaitytas žinias, matome aiškiai kaip didelę bėdį šitas nelemtas gyvunas teikia ir šaliai, ir jos gyventojams. Jeigu dabar sunaikinama tiek daug produktų, nekais paverčiama tiek daug žmogaus darbo, tai ateityje, šitam gyvunui kaskart vis labiau dauginantės, reikia žinoti, dauginsis ir šalies gyventojams nuostoliai, bėdis.

O juk tai dar ne viskas ką šitas žmogaus didžiausias priešas teikia. Reikia dar prisiminti ir tai, jog žiurkė gyvena visur ir visaip. Gyvena ne vienoje vietoje, bet keliauja kartais net ir gana toli ir iš ten grįžta atgal. Taip keliaudama ji išnešioja limpančių ligų perus ir tais užkrečia pačius žmones. Ji išplatina visas limpančias ligas, o daugiausia plaučių uždegimo, juodojo maro, geltos ir džiovos bakterijas, nekabant jau apie mažiau žmogui pavojingas ligas. Tuomi žiurkės kasmetai ir kapus nuvaro šimtus tūkstančių žmonių, ypatingai pradedant kokiai epidemijai siaust vienoje vietoje, jos epidemija išnešioja ir į tolimas aplinkes, ir ten užkrečia sveikus žmones, pasėja tarp jų marą.

Europoje, ypatingai Londone ir Paryžiuje, kartas nuo karto rengiama tam tikros medžioklės žiurkių naikinimui ir milijonai jų išžudoma. Taip ginamas nuo jų miestuose, bet kaimuose kitas dalykas, nes ten nėra kam ir nėra laiko tokioms medžioklėms. Tas pats ir Suvienuose Valstijose. Rods, čia niekas miestuose dar tokias medžiokles nerengia, kadangi į tai ikišiol niekas ne atkreipė atydos ir pragaištį, kokią žiurkės padaro. Dabar vienok žemdirbystės ministerija paakina žmones, ir ragina imtis kovos žiurkių naikinimui įvairiais budais, kad jei jau ne išnaikinus jas galutinai, tai bent kiek sulaukius jų besidauginimą.

Ukininkams ir šiaip kaimų gyventojams patariama ne naikinti priešus pačių žiurkių, kaip pelėdas, žebenkštis, šeškus, vanagus, žalčius ir kitus tokius sutvėrimus, kurie žiurkes gauda ir naikina. Nors šie sutvėrimai žmonėms lygiai yra nenaudingi ir daro nemažus

nuostolius, vienok sulyg ministerijos nuomonės, jie visi, kruvon sudėjus, nepadaro nuostolių nė vienos dalies, kiek padaro žiurkės.

Bet kaip galima toki patarimai vykt, kuomet jie ki-toje vietoje yra draudžiami? Šiandien kiekvienoje veik valstijoje yra prisakoma naikinti visus tuos gyvunus, kuriuos dabar patariama ne naikinti. Tulose valstijose net pinigais atlyginama už nužudymą pelėdos, šeško, žalčio ar kito tokio sutvėrimo, kuris žiurkes naikina, o čia dabar patariama tuos sutvėrimus ne naikinti. Rodosi reiktų pirmiau panaikinti tas tiesas, kurios šiandien liepia ne naikinti tai, kas jau nuo seniai liepiama naikinti, kadangi kitaip žmonėms reiktų liktis tiesų laužytojais.

Mokinių protestas.

Wisconsino valstijoje, Dane apskrityje teisėjas A. O. Stolen apgailavo Wisconsino universiteto mokinių ištverkimą, kuriam nėra jokių rubėžių. Jis sakosi esąs liudininku kaip universiteto studentai abiejų lyčių pasileidę į girtavimus ir paleistuvavimus. Per naktis studentai susirinkę į karčiamas, praleidžia ten laiką visokioms bjaurybėms. Teisėjas Stolen sako pats matęs, kuomet antrą ryto valandą automobilai važinėja apie karčiamas ir iš jų rankioja girtas mokinės, ir tas mokiniams vyriškos lyties išnešus pušnuoges, automobiliu veža kasžinkur. Ir todėl esą nestebėtina, kad tarpe visų su Wisconsino universiteto vyriškos lyties mokinių, 60% jų užsikrėtę veneriškomis ligomis ir moteriškos lyties mokinių pat ligomis užsikrėtusių nuostolius kiek mažesnis, neskaityt jau tai, kad be išemimo visi mokiniai yra girtuokliais be jokių rubėžių.

Tokiu teisėjo Stolen išsireiškimu labai įsiveidė miamo universiteto mokiniai, ir sušaukė savo susirinkimą, priėmė rezoliuciją, kurioje protestuojama prieš teisėją Stolen, pasmerkiant jį, kaip neteisingą kalbėtoją ir Wisconsino universiteto mokinių šmeižiką, kalbantį gyvą neteisybę. Po rezoliucija pasirašė 3000 mokinių ir išrinkta komisija eis pas teisėją Stolen reikalaut, kad jis atšauktų tai ką pasakė savo kalboje.

Ne laiku pradėjo.

Tamsūs fanatikai pasaulio pasibaigimo laukė ne vien Vasario šeštoje dienoje, jie jo laukė jau ir Sausio 24 dienoje, kada temė saulė. Tarpe murinų ir kitų religišku vargšų tikrai tą dieną buvo laukiama pasaulio pabaigos, ir tai to laukė ne vieni vargšai, bet ir toki, kurie turėjo laimę Washingtone gyvent kapitulos pastogėje ir trintis su žmonėmis, pasaulio galą matyt nenorinčiais.

Murinas, negrų rasos, E. C. Washington, iš amato skutikas, kapituloje turi kambarėlį, kuriame apskuta ir apkerpa kapitulos gyventojus, kaip senatorius, kongresmonus ir kitus tokius ir

umunijoje, ir dar kiti Jugoslavijoje. Kol kas tais laivais niekas nesinaudoja, jie stovi be jokios naudos. Pastarais laikais Rusijos bolševikiškoji valdžia pradėjo reikalaut Rumunijos, Jugoslavijos ir Francuzijos valdžių tuos laivus atiduoti šiandieninei Rusijai, bet kol kas nė viena iš čia minimų valstybių atiduot neprizadėjo, ir vargiai atiduos. O kad laivai ilgiau, nestovėtų be naudos, dabar tarpe čia minimų valstybių eina pasitarimas, tuos visus laivus sujungt vienon eskadron ir paleist į Juodąsias jures transporto važiojimui, beto, Bulgarijos prielaukoje įkurus tarptautišką pramonės rinką.

Nežinia koks šiame išrovkavimas, kadangi galima tai aiškinti dvejopai: kad išnaudot be reikalo puvančius laivus, ar, kad Rusijos dabartinė valdžia davus progą tuos laivus. Juodose jūrose pasigaut ir pasiimt sau.

Minėtinas leidinys. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros pirmas apskritis išleido Dr. Jono Basanavičiaus paveikslą, vidutinio didumo. Paveikslas yra išleistas paminėjimui, "Aušros" laikų, kuriuose Dr. Basanavičius pradėjo lietuvių tautos atgimimo darbą. Paveikslas yra gražus ir aiškus, ir patartina visiems šį paveikslą įsigyti netik atminčiai anų laikų, bet ir atminčiai paties Basanavičiaus, kaip tautai brangaus žmogaus. Kiekvienas privalo šiuom paveikslu papuošt savo gyvenimo kambario sienas.

Paveikslas gaunamas už vieną doliarį, pas ALTS, pirmo apskričio sekretorių K. J. Paulauską, 327 E St., So. Boston, Mass. Reikia pažymėti, jog minėtas paveikslas, išleisdamas šį paveikslą, nuveikė didelį tautišką darbą.

Kas bylas laimi.

Lai kraštininkas Arthur Brisbane sako, jog Suvienuose Valstijose teismų įstaitose tarnauja ne šalies gyventojams, tik šalies pinigams, ir todėl teisman kreipusis, kad ir su teisingiausiu skundu, reikalaujant teismo užtarimo, tuomi pelnys tik pirmesnės rusies politikierius, bet ne nuo politika-

Kad bučia.

Kad berželis lieknus bučia,
O ne klajunėlis,
Gal man retkarčiais padėtų
Giedot vtyrėlis.
Tuomet aidas mūs dainelių,
Į tėvynę skristų,
Ir iš jos gražių kaimelių
Čia, atgal negrįštų...
Ten mūs broliai artojėliai,
Jų grožę suprantą,
Jie ramumą dainoj randa—
Dirbant ir kaip šventą...
Bet man viltis dar nežuvo,
Jei nors ir nesujudo—
Dainuot vienas vėl pradėsiu—
Kaip tik ateis ruduo...
Ir dainelėms verpsiu, ausiu,
Savo brolių dalį,
Tų, kas laisvon tėvų žemėn
Sugrįštie negali...
Baltimore, Md. J. Svyrunėlis.

vimų stovintis nuošaliai žmogus. Girdi, kuomet politikierius, ir dar toks, kuris turi pilnesnį kišenį, kad ir už menkniekį skundėsis teisman, visuomet laimės bylą dar ir su geromis magaryčiomis, nors skundas būtų paremtas tik kvailomis pretenzijomis, tuomet ne politikierius, remdamasis teisybės dėsniais, nors būtų nukriaustas dešimčia tūkstančių doliarų, tai kreipėsis teisman turės laukt labai ilgai kol byla pasibaigs, ir nors galiausiai bylą laimės, tai vienok apsiskaitęs jis lengvai persitikrins, jog byla jam kainavo beveik dukart tiek, kiek už skriaudą atlyginimo jieškojo.

Čekoslovakijos bėdos.

Aną kartą minėjome, jog Čeko-slovakijoje įvyko slovakų katalikų dvasiškių suvažiavimas, kuriame priimta rezoliucija iškeikimui čekų socialistų, masonų, komunistų ir kitokių laisvamanų. Po suvažiavimui slovakų bažnyčiose ta iškeikimo rezoliucija perskaityta bažnyčiose, kuomi labai pasipiktino čekų spauda.

Bet tuom viskas nepasibaigė. Čekų socialistų partija, vadovaujama tulo Klofač'o, parlamentan įnešė bilį, kuriuomi reikalaujama atimt valdžios mokamas algas visiems tiems slovakų kunigams, kurie dalyvavo suvažiavime ir tiems, kurie iškeikimo rezoliuciją bažnyčiose skaitė, prie to reikalaujama atskirt slovakų bažnyčią nuo valstybės.

Pasklidus gandai apie šio biliaus parlamentui įdavimą, Slovakijoje susidarė kaimiečių partija, pasivadinsi "tikybos apgynimo sąjunga", ir paruošė parlamentui savo bilį, kuriame griežtai reikalaujama pripažinti Slovakijai autonomiją, sudaryt atskirą Slovakijos kongresą ir tam kongresui leist spręst visus Slovakijos reikalus. Dabar čekai nežino ko griebtis nuraminimui slovakų ir kaip juos priverst pasiduot čekų autoritetui.

Iš visko rodosi, jog anksčiau ar vėliau tarpe čekų ir slovakų lils didesni nesusi-pratimai, kurie gali virst ir naminėmis rautynėmis, ir tokiu budu šiai sudėtiniai dviejų tautų valstybei grėsia pavojus naminio sukilimo.

Gaston Means, suvęs teisybės ministerijos agentu, teismo tapo pasmerkta dviem metam kalėjiman ir užmokėjimui pinigines baudos dešimtis tūkstančių doliarų, gi jo advokatas B. T. Felder už tokią pat kaltę, pasmerkėtas užmokėjimui dešimtis tūkstančių doliarų. Abu jie apkaltinta už ėmimus kyšių, kas vadinasi už pinigus parsidavimu, kartu nepildant savo pareigų. Pastarajam leista dar apeliuot.

Daktaras H. Jacobson, Pattersone, N. J. užpėnai daręs operaciją tulai Marei Van Lenten, užmiršo pacien-tės viduriuose kempę (sponge). Ligonei pasveikus, netrukus pasijuto naujas skaudėjimas ir parsiejo daryt naują operaciją, kad

kempę išėmus. Dabar Lentenienė patraukė teisman daktarą Jacobson, reikalaujant iš jo \$30,000 atlyginimo. Dr. Jacobson sako, kad tokį atsitikimai yra tai menkniekiai ir kaip paprasti, nepri- valo but teismo imami aty-don.

Minnesotos valstijoje šią žiemą šalčiai tiek dideli, kad upėje Long Prairie vanduo sušalo į ledą iki pačiam dugnui. Upėje buvo gana daug žuvų, dabar darbininkai, kirsdami ledą iki pat dugnui, atrandą žuvis sušalusias ledo šmotuose, žinoma, negyvas. Ši upė prieš 50 metų buvo taip didelė, jog joje plaukiojo pusėtino didumo laivai, bet per pastaruosius laikus ji susiaurėjo ir likosi tik pusėtinus upelis, tad ir nedyvai, kad vanduo iššalo.

Nebraskos valstijos atstovas legislatoroje pareikalavo išleisti įstatymą, kuriuom būtų nepripažįstama legališkomis tokios šeimynos, kuriuos per tris metus šeimyniško gyvenimo, nesusilaukė bent tris vaikus. Tokį projektą legislaturai įteikė reprezentantas Hines, demokratas.

Tai bent demokratiškumas.

Suvienuose Valstijose pastarais laikais labai pabrango kava. Pabrango ji todėl, kad iš Brazilijos jos mažai pargabenama, nes pirkliai ėmė boikotuot Brazilijos kavos pramonę. Sakoma, kad kava vis eis brangnu, ir dar ko gero, dėl jos brangumo žmonės gali atrast nuo kavos naudojimo.

Popiežius Leonas XIII buvo uždraudęs kunigams viesoje vietoje sėdēt su mergomis, jodyt dviračiais ir lankytis į teatrus. Šiandien jau kiti laikai ir dvasiškiams turbut to niekas nedraudžia, nes net ir New Yorko kardinolas Hayes, su vyskupu Dunn, pasiryžo atlankyti teatrą, suruoštą šventojo vardo misijų naudai.

Paryžiuje įvyko muštynės tarpe komunistų ir narių katalikiškos organizacijos "Patrioty lyga". Kuomet ši lyga turėjo susirinkimą išreikšimui ištikimybės šaliai, komunistai užpuolė susirinkimą ir prasidėjo rautynės. Abiejose pusėse sužeista apie tris dešimtis žmonių.

Su taja "blaivybe" tikras vargas. Pastaromis savaitėmis federališki agentai susėkė, jog į Suvienuytų Valstijų pakrantes gabenama degtinė net iš Vokietijos. Ją atgabena vokiškas submarinas. Butų gerai jį sugavus, bet... sugauk tu jį, kad nematyt kaip jis čia atneria povandeniniais keliais.

Vokiečių laikraštis "Vorwaerts" suskaitė kiek palyje yra socialistų. Sulyg šio laikraščio žinių, socialistų visame pasaulyje yra 7 milijonai. Daugiausia jų yra Anglijoje (3,156,000), paskui Vokietijoje (860,000) ir Austrijoje (566,000).

PO MEDŽIU.

Malonūs broliai ir sesers! Na tai ir vėl Lietuvoje įvyko šiokios-tokios permainingos valdžioje, persiorganizavus ministerių gabinetui. Teisybė, ten permainingos visai nežymios, nes apart dviejų žmonių pasikeitimo ir vienu perėjimo į kitą vietas, nieko daugiau neįvyko. Na, bet kad jau visi sako, jog tai naujas tas gabinetas, tegul bus taip, nors tai yra tik vienu pasimainymas kitais.

Ir toki pasimainymai padarė daug naujų kalbų žmonėms, o ypač tiems, kurie aprašė yra garsiai kalbėti apie naujus daiktus, apie naujus įvykius. Ir kalba dabar tie žmonės, lyg pavydėdami tiems ministeriams vietų, lyg apgailaudami, kad jų vieton patys nepateko. Spėliojimai kodėl taip įvyko, kodėl vieton tų kiti žmonės ne užėmė vietas, kodėl tas užėmė šita, o ne kitą vietą ir tam panašiai. O rodosi kam čia taip rūpintis tokiais daiktais, kurie yra labai tolimi ir tai net lyg viskuom svetimi, o jeigu jau rūpintis, tai kodėl nesirūpinti tokiais įvykiais visame pasaulyje. Juk šiandien yra visai paprastu daiktu toki įvykiai, kuomet visose valstybėse valdžios aparatas taisomas, mainomas, griaujamas ir vėl statomas; vieni pasitraukia, kiti užima tų vietas, tai vėl tie patys grįžta į savo vietas, ir taip beveik savaitė iš savaitės, jei ne vienoje, tai kitoje valstybėje. Ir toki įvykiai jau taip priprasti, kad jie išrodo kasdieniniais.

Rods, tokiais įvykiais interesuojasi žmonės ir kitose valstybėse ir prikalba gana daug. Bet tų kelių metų toki kasdieniniai įvykiai jau galėjo ir kitų tautų žmonėms likti paprastais, galėjo ir jie su tuom apsiprast, ir nereikėtų šiandien taip rėkauti, taip garsiai kalbėti, ir vis keliant trukšmus. Juk jau persitikrinta ir tai daug kartų, kad toki trukšmai, toki nuolatiniai kalbėjimai, dalykus nė kiek ne pagerino, nė kiek juos nesustiprino, bet vieton to dar viską pablogino, nes trukšmavimai, rūpinimasis tokiais sau nepasiekiamais dalykais, kaip jau paprasta, atitraukė žmones nuo jems priklausančio darbo, pastumė juos prie nerimavimų, ir iš to parsiejo

liko nuostoliai. Ypač tai jau pastebėta pas žmanes neramaus būdo. Tad turint aiškius pavyzdžius, mums jau reiktų susiprast ir nuosau nepasiekiamų dalykų stovėti visai nuosailai, žiūrėti tik to, kas mums priklauso.

Veik visame pasaulyje šiandien skurdas, nepritekliai, neramumai ir vaidai. Tokiems nerimavimams tarpe žmonių auklėjantės, viskas įra, viskas baigiasi ir visko truksta, o taip dedantės ir tos perversmės, tos atmainos, tie valdžios aparatų griuvimai ir tvėrimais vis tankiau atsikartoja. Prie tokių nepastovumų, prie tokių mainymų, prie tokių siubavimų, aiškus dalykas, gerovės but negali. Gali valdžion patekt "auksiniai" žmonės, su geriausiais norais, su geriausiais troškimais ir tikslais, viskas pernėk. Neramumo gadynėje kitaip ir negali but, nes valdžion patekt žmonės, vieton rūpintis šalies reikalais ir šalies gyventojų gerove, turi imtis tuojau ypatingų kovų su savo priešais, su nerimaujančiais žmonėmis, kurie savo nerimavimais, savo trukšmais, netik ardo ramybę, bet ir trukdo darbą, neduoda jį net pradėt kaip reikiant, nekaltant jau apie kokio darbo baigimą. O prie to juk yra ir daugiau negerovių. Labiausia šiandien truksta visur pinigų, be kurių niekas nesiduoda kreipt ton pusėn, kurion reikalinga. Čia skolos, čia taisyimai, čia statymai, ten algos, ten užpirkimai, ten vėl atsilyginimai, vis tik duok ir duok, o paimt nėra iš kur. O kada toki trukumai kasdien viskam pastoja kelią, tada truksta ir energijos, ir kantrybės, ir todėl parsieina visko išsižadėjus, trauktis iš vietos, ir taip įvyksta valdžios aparato griuvimas, ar gedimas. Ir vėl taisyimas, ir vėl statymas, ir taip be galo, be pabaigos.

Taip dedasi šiandien visur, nekitaip yra ir mūsų tėvynėje. Ir labai ne išmintinga tokiose aplinkybėse viskam esant, kelt trukšmus ir kaltinti tai tą šitą, už nenusisekimus, už ne išvermingumą, už tikslo ne atsiekimą ir tam panašiai. Tokiuose atsitikimuose reikalinga pagelba, patarimas, o ne erzimimas, ne didesnio gaisro

kurimas. Kelt trukšmus ir nerimavimus, kaltinti ką nors už šį ar tą, labai lengva, ir kiekvienas tai mokės, bet kas iš to? Mēs esame, jau gana patyrę kokių pasekmės išsina iš vienos šeimynos nesutikimų savo namuose, žinome kaip nemalonus yra toki namai, kuriuose nėra sutikimo šeimynos narių tarpe, kuriuose eina tankūs vaidai; mēs žinome kokioms pasekmės išsina iš kaimynų gyvenimo, kuomet jie tarpe savęs nesugyvendami gražumu, vaidinasi, vienas kitam keršija, vienas kitą po teismus taso ir vienas bylą pralaimėjęs, vėl keršija tam, kuris jam nepasidavė, nenusilenkė.

Toki atsitikimai yra buvę gana tankiai, netruksta jų ir šiandien. Ir mums gana aišku kaip toks gyvenimas pašaliniam žmogui darosi nemalonus, įkirus ir net bjaurus, piktinantis, nes žmonės, nemokėdami taikoje gyventi netik patys darosi ne pakenčiami, bet ir kikičiams, tokio gyvenimo nepakenčiantiems, neduoda ramumo, erzina. Taip yra ir su valstybės gyventojais, vienos tautos, kaip vienos šeimynos nariais.

Neseniai vienas vaikinys buvo išvažiavęs tėvynėn pasisvečiuot ir ten užtrukęs kelis mėnesius, dabar sugrįžęs šion šalin, idant sutvarkius čia likusius savo reikalus, išsipardavus daiktelius, nes vėl grįžta tėvynėn, idant ten apsigyvens. Sako Lietuvoje yra žmogui gyventi labai gerai, kuris nori gyventi. Didžiausias vargas ten yra tiems, kurie gyvenimo nežiuri ir serga politikomis, be kurių jie gali apsieiti. Kurie politikose moudais, gerai jų nesuprasdami, tie yra ligoniais, ir netik patys sergančiais, bet ir kitus užkrečiančiais. Toki žmonės visuomet siekia prie to, ką pasiekti jie niekad negali, o jei kuriam ir pasiseka pasiekti, nežino ką su pasiektu daiktu veikt. Tokių žmonių kelias jau yra gavęsi net ir į augštesnes, valdiškas vietas, bet ir ten jiems negerai, nes jie nežino ką veikt, ir todėl veikia savo paparstą darbą—kelia trukšmus prie patys nežinodami kam tie trukšmai reikalingi; jie juos kelia todėl, kad prie to yra pripratę, gi ką naudinges-

LIETUVIAI AMERIKOJ

PEABODY, MASS.

Apie lietuvių gyvenimą.

Mūsų miestelio lietuvių, nors mažas būrelis, bet geriausia atsižymi už kitas tautas, darydami ir naudodami degtinę. Mamytės taip šauniai tą skystimėlį padaro ir beragaudamos taip nusigeria, kad tankiai gali ir gatvėje patikti su nusilpusiomis galvomis. Sausio 31, L.U.K. baliuje, viena tokia "leidė" pasirodė visai publikai ką gali su neprasta burna. Viešose vietose neverta laikyti tokius netvarkingus, nes tik nuodina kitus.

Čia politikos irgi netrukta. Vieni skaito Brooklyno Laisvę, nuolat jieško būdo, kaip laisviau degtinę galėtų daryti. Kiti skaito Bostono "monkegalvį" ir nemano, kad žmogui pridera virš bedžionės pakilt. Kiti skaito "šventablyvus" raštus su kryželiais. Visi šauniai maukia namie darytą degtinę ir veda didelę kovą "už savo principus".

Mūsų būrelis biski pasididino, nes dasidėjo nauja šeima. P. Povilas Steponavičia vedė Marijoną Miševičiūtę iš Lawrence, Mass. ir apsigyveno pas mus.

Krapas.

SPRINGFIELD, ILL.

Bažnyčioje ištautinimo darbas.

Mūsų kolonijoje lietuvių gyvena apie pusantro tūkstančio. Taip skaitlingoje kolonijoje, kaip ir kitur, žmoneliai ne iškentė ne išrengę sau bažnyčią. Sakėsi tuomi geriau susiartinis vienas su kitu, kiti dar tikrino, jog su bažnyčios pagelba palaikys lietuvių ilgesniam laikui. Bet apsiriko taip manydami. Kunigas įvedė angliškas pamaldas. Lietuviai tuomi ėmė piktintis ir iš savo bažnyčios trauktis, ir aptuštėjo lietuviška bažnytelė. Į pamaldas susirinkdavo tik kelios airės moters, bažnyčia beveik tuščia, bet lietuviškas kunigas nekrepia į tai domos, po porą valandų pliekia angliškus poterius, lyg pats budamas airiu.

Ne iškentė lietuviai ir sumanė pabaidyti tokį kunigą, ištautinimo darbą veikiantį, lietuvių pinigais pastatytoje bažnyčioje. Po daugeliui barnių ir protestų, kunigas iškelta, jo vieton atsūstas kitas. Dabar lietuviai jau tikrai tikėjosi laimėsia. Bet ir vėl apsiriko. Ir vėl susilaukė ištautintojų. Panaikines jis airėms laikytas pamaldas, "dėl laiko stokos", dabar nedėdieniais drožia lietuviams netik evangelijas, bet ir ištisus pamokslus, vien tik angliškai.

nio veikt ne išmano. Tokiems žmonėms Lietuvoje gyvenimas nieko nevertas. O mēs dar pridėkime, jog tokiems žmonėms netik Lietuvoje, bet ir niekur gyventi neverta, nes jų gyvenimas yra tik griovimui, ne statymui.

Sakykit, prieš kokį galą tas ištautinimas lietuvių bažnyčioje taip ėmė siaust, o ypatingai ten, kur užima vietas jauni, daugiausia čia augę kunigai, kuriuos laikas vadina "džekiais" arba "beisbolininkais". Nejaugi jie už tokį savo nelemtą darbą gauna iš kur nors atlyginimus? Darbininkas.

AKRON, OHIO.

Šokikės nelaimė.

Vietinių lietuvių parapija turėjo surengusi šokių vakarą, kurį čia vadinama baliu, kaip jau čia priprasta. Vakaras kaip vakaras, tik viens daiktas įdomus, kad čia tokiuose parapijos vakaruose jau nuo seniai vis laikas labai nusigerdavo ir paskui visi įdomaudavo, kur "svečiai" galėjo nusigert, kad degtinės nebuvo parduvinėta.

Dabar visa "slaptybė" išsidavė. Viena moterėlė šokdama, kasžinkaip asloje iš savo drabužių išmetė degtinės bonkutę. Kilo skandalas; vieni piktinosi, kiti juokėsi, o tretis persigando. Mat "uždraustas vaisius" pasirodė. Galiau paaiškėjo, jog ši moterėlė jau nuo seniai tokiuose parengimuose varė pramonę, pardavinėjo degtinę. Ji išsižūrėdama prie išsigėrimo linkusius vyrus, kvietė šokt, šokdama pasisakė turinti "patiešytojos", ir po šokio vedavo si kur į kampaną ir už pinigus duodavo gert. Paskui kitą vedavo šokt, ir su tuom taip elgėsi. Gi jos vyras, iš tolo stovėdamas vis dabojo, ir gavęs ženklą, jog reikia daugiau degtinės, jos pristatydavo. Kaip dabar viskas užsisibaigė, nežinia, bet kalboms nėra galo.

Tai mūsų kolonijos lietuviai progresuoja, argi ne? Nešokės.

GARY, INDIANA.

Nelaimės dėl girtybės.

Silvestro Grigaičio namuose įvyko tragedija, kurią pagimdė girtybė. Mat pats Grigaitis parėjęs vėlai vakare namo, girtas pradėjo kelti trukšmą, grumodamas apdaužymu visos šeimynos. Nenugaidinęs vienok tuom nieką, pradėjo visus vartyti laukan. Tam pasipriešino pati, tad Grigaitis smogė jai kumščia. 16 metų sunus užsistojė už motiną ir tarpe tėvo ir sunaus prasidėjo peštynės. Sunus puolęs apmoudan, nuėjo į kitą kambarį, užsitaikė druska šautuvą ir atėjęs paleido į tėvą šūvį. Sužeista Grigaičiui koja. Pajutęs skausmą, sužeistasis nuėjo kitan kambarin ir ten apriomo. Ilgai negirdint trukšmo, pati nuėjo pažiūrėti; kambaris buvo pilnas kraujo, pritekėjusio iš sužeistos kojos, gi Grigaitis gulėjo negyvas.

Kilo rėksmas namiškių. Pašaukta policija ir miesto graborius. Lavonas išgautas į lavonyničią, gi Grigaitukas į kalėjimą. Teisme Grigaitukas prisipažinta

nekaltu, nes jis į tėvą šovė apgindamas savo motiną.

Kitas lietuvis ėjo užsigėręs gatve, tamsoje. Jį užpuolė plėšikai, apmušė ir atėmė keliolika doliarų. Žmogus su savim turėjo. Žmogus rėkdamas pradėjo šauktis policiją. Atsirado ir policistas, kuris vieton gaudyti plėšikus, puolėsi vuostyti apieplėštąjį. Suvuodęs degtinės dvoką, ir taip jau nelaimingą žmogų nugabeno nuovadon, gi teismas nubaudė jį \$15.

D-jas.

FAIRHOPE, ALABAMA.

Kviečia lietuvius į Alabamą.

Aš, Vincas Normantas, jau nuo dešimties metų gyvenau ant ukės, vienu vienas, ir su didžiausiu pasiilgimu laukiu savųjų, lietuvių, čia atvažiuojant apsigyvent ant ukės; laukiu, idant daugiau lietuvių čia atvažiuotų gyvent, nes gyvenimas čia labai patogus. Oras ir vanduo čia sveikas ir gražus. Žiemos niekad nėra, sniego žmonės nepažįsta. Per kalėdas čia auga cibuliai, kopūstai ir kitos daržovės ir žydi gėlės, per visą žiemos laiką. Bulvės auga du kartus per metus, taipgi auga ir visoki vaisiai, kaip orangai, figos ir kiti. Šiandien yra antra diena Vasario, bulvės baigiamos sodinti; grūšios, slyvos ir pyčės pradeda žydėti.

Dėl oro sveikumo ir tyrumo, daug žmonių iš rytinių valstijų atvažiuoja sveikatos įieškoti, kad pasigydytų. Fairhope miestelis yra labai gražus, stovi ant augšto kalno, prie vandens; tarpe Fairhope ir Mobile plaukioja trys dideli garlaiviai, suimanti po 1000 žmonių.

Prieš dvidešimt metų čia gyveno meškos, gi plotas buvo nepereinamas. Dabar čia geriausi vieškeliai, prirengti automobilių bėgiojimai; važinėjasi čia žmonės, atkeliavę iš įvairių Amerikos kampų, pasiturinčių ir labai turtingų, vis atvažiuosiu sveikatos įieškoti. Visi jie čia atvažiuoja, kuomet kitose valstijose siaučia žiemos darganos ir šalčiai, nes čia yra įrengtos moudynės, kuriose moudantės taipgi svaikata pataisoma.

Truksta lietuvių.

Čia gyvena įvairių tautų žmonės, tik lietuvių truksta. Prieš tris metus iš Chicago čia atvažiavo ir apsigyveno Adomas Beneika su šeima, ir jam viskas gerai sekasi. Gyvenimas čia pageninis negu kitur. Žiemos nėra šalčių čia nebuva, visada vasara. Daržovės auga visada. Mano vištos visada tupi po medžiais, kaip varnos. Kiaušinius renku visur, ir kasdien prirenku po du tris viedrų. Nuo Sausio pirmos dienos 1922 m. iki Birželio 30 dienos, 1923 m. arba per 18 mėnesių, nuo 800 vištų pardaviau 12336 tuzinus kiaušinių, už ką gavau \$3152,78. Vištų per tą patį laiką pardaviau už \$308,50. Smetonos nuo penkių karvių per tą laiką pardaviau už \$222,52 arba viso per 18 mėnesių pelniau \$3683,80. Turju 18 akrų sodo su 20 atskirų rušių medžių. Nuo

trijų Pecun medžių, 6 metų senumo, pririnkau riešutų 80 svarų ir pardaviau po 45 centus svarą, arba už 80 svarų gavau \$36. Kad ne užimt daug vietos laikraštyje, neminėjus apie kitas savo įeigas, nes ir iš to skaitytojams bus gana aišku kaip gyvenimas čia apsimoka, o pridedant pasitarnavimą šilto oro, gausimė dar daug daugiau, nes nereikia daug drabužių, nereikia daug kuro, tokiu budu išėigos darosi labai mažos. Gi dėl žemės derlingumo galima daug naudoti sau gauti iš savo turso.

Labai malonėčia, kad mano tautiečiai lietuviai sužinotų apie patogų gyvenimą šiame krašte, ir atvažiuotų čia apsigyvent. Jei kas norėtų plačiau sužinoti apie gyvenimą Alabamoje ir visas aplinkybes, malonės laišku pasiklaustyt pas mane (adresuojant: Vincent Normantas, Fairhope, Ala.), o aš maloniai suteiksiu pilnas žinias.

V. Normantas.

CLEVELAND, OHIO.

"Tarptautiškas" vakaras.

Clevelande yra svetimtautiška įstaiga, vadinama "Goodrich House". Šios įstaigos vedėjomis yra moters, prie kurių priklauso viena-kita lietuvi. Įstaigos abelnas tikslas prisitraukti ateivius, pripratinti juos prie amerikozmo ir taip iš jų gauti "amerikonus". Tikslas, kaip matoma, ne visai blogas ir prieš jį nieko negalima turėti; taip daroma kitose šalyse su svetimtautišiais, kodėl ir Clevelande tam nebutų galima (tokios įstaigos, įvairiais vardais yra visuose S. Valstijų miestuose ir miesteliuose. Red.).

Šita įstaiga svetimtautišiams labai tankiai pasitarnauja ir jų pačių reikaluose, tad ir lietuviams tenka jos pagelba pasinaudoti. Butent, ji čia turi savo namus prie 30 gatvės, gi namuose yra gražiai įrengta, nors ir ne didelė salė, kurią galima gauti pasisamdant bile kada, kokiam švaresniam surengimui, kuomet nesinori eiti į brangias, ir tankiausia nepatogias didesnes sales.

Pasinaudojant tokia programa dabar, jau nuo seniau čia gyvuojantis lietuvių "literatiškas klubas" parengė "Goodrich house" saliuokę vakarą; drauge su svetimtautiųjų "Western Reserve" klubu. Pastarame klube priklausau įvairių tautų studentai.

Vakaras gana gražiai nusisekė. Publikos nors buvo nedaugiausia, bet viskas buvo pavyzdinai vedama ir prie tvarkos prilaikoma, ne taip kaip vienų tik lietuvių susirinkimuose, dargi lietuviškoje salėje, kur paprastai jokios tvarkos tikėtis negalima. Programe buvo kalbų, skambinimų, šokių ir kitokių pamarginimų. Kalbėjo P. Žuris, apipasakodamas trumpai lietuvių tautos istoriją. Antras kalėjo tulas Sayer, kuris sakėsi neseniai buvęs Europoje ir tyrinėjęs mažųjų tautų gyvenimą, pažymėjo, jog mažosios tautos, kovodamos už savo išsilaukymą, vienijasi vienos su

APIE IVAIRIUS DAIKTUS

Kas gimdo tvanus.

Šioje gadyneje yra daugiau tvanų negu praeityje ir todėl tankiai kyla klausimai, kame to viso priežastis. Sulyg tyrinėjimų pasirodė, jog tvanų dauginimosi priežastis yra naikinimas girių ir miškų, kas jau skaitytoms žinoma.

Seniau buvo daugybė girių. Kaip žinoma, giriose žemė yra labai puri, prie to dar stora eile prisidengus visokių puvenų, kaip sutrunėjusių šiekštų, supuvusių lapų ir panašiai. Tad šitos puvenos ir purioji žemė, vandenį sutraukia ir save, lyg kokia kempė, gi prisigėrus vandens ji visuomet yra pažliugus, šlapia, ir taip iš savęs teikia drėgnumą girių ar miškų aplinkėse dirbamoms dirvoms, kad ir molio laukams, net sausmečiuose.

Nukirtus girias ir miškus, gaunama jau kas kita. Išnaikinus pavėsius, purioji žemė, likus be priedangos puvenomis, išdžiūvo, nes nėra kam vandenį sugerti ir todėl kad ir po nedideliu lytū, vandens paprasta žemė sugėrusi tik mažą dalelę, kitą leidžia savo viršum. Tokiu būdu vanduo neradamas, sugėrimo vietų, klonais ir nuotakumais renkasi į upelius ir upes, o šiem greitai prisipildžius, gema tvanai, nes upės persipildžius, vanduo išsilieja per krantus ir užsemia žemes, žemes paviršiaus vietas.

Kur yra girių ar miškų, ten ir šiandien tvanai žmonėms mažai žinomi.

Augščiausios ir žemiausios vietas.

Skirtumas tarpe augščiausios ir žemiausios vietas. Suvienytų Valstijų plote, yra 14,776 pėdos. Sulyg valdiškų inžinierių apskaitymo, viršunė kalno Whitney sie-

kitomis bendron kovon ir todėl jos laikui bėgant išaugo didelėmis.

Toliau kalbėjo pati "Good rich house" įstaigos vedėja Elicė Gannet, kuri turbūt menkiausia atsižymėjo, nes lietuvius ne atskyrė nuo "Amerikos piliečių", pasakė, jog "lietuvis tai taip kaip ir Amerikos pilietis".

Toilau buvo dainos, kurias išpildė Čižauskai, Baltrukoniūtė ir Krasnickas, skambinant pianą A. Jankauskaitei. Paskui Bendrienė angliškai deklamavo Vaičaičio eiles "Po Zalgi-girių", angliškai versta. Ant galo, Čižauskui skambinant pianą ir Vilkeiui griežiant smuiką, šokta "Klumpakojis", "Suktinis" ir "Noriu miego". Viskas pavyko gerai ir svetimačiai gyvė lietuvius, kartu su jų šokiais ir muzika.

Beto, buvo dar ir vakariene, kurioje patarnavo lietuvi, Grigienė. Reikia pripažinti, kad nors čia svetimačiai veikė ir su ištautinimo tikslu, vienok toki parengimai visgi suteikia gerus išpuodžius.

Vakare buvęs.

čia 14,501 pėdų augščiau jurių paviršiaus ir todėl ši viršunė vadinama augščiausia vieta. Gi "Mirties klonis" stovi 275 pėdomis žemiau jurių paviršiaus, todėl šis klonis skaitoma žemiausia vieta Suvienytose Valstijose.

Abi šios vietos yra Kalifornijos (California) valstijoje, viena nuo kitos biskį mažiau negu 90 mylių atstume. Bet šis skirtumas bus labai mažas, kuomet palyginsime augščiausią su žemiausia vieta Azijoje. Kalno Everest viršunė siekia 29,002 pėdas augščiau, gi pakrantės Mirusių jurių 1229 pėdas žemiau jurių paviršiaus, arba skirtumas tarp Everest kalno viršunės ir Mirusių jurių pakrančių yra 30,231 pėda.

Seniau ir dabar.

Į praėjusius laikus šiandien mes žiurime taip kaip į tolimus kalnus, kurių viršunės ne aiškiai apšviečia arti savo nusileidimo budama saulė. Kada pažiurime į užrašus, pažyminius tolimųjų amžių jurių paviršiaus, arba skirtumas tarp Everest kalno viršunės ir Mirusių jurių pakrančių yra 30,231 pėda.

Savo laiku Anglijos karalė Elzė, kuomet įsigijo porą šilkinių pančiakų, buvo tai nepaprastas daiktas istorijoje; apie tai buvo daug kalbama ir rašoma, kaip apie negirdėtą lėbavimą, o kokios didelės ceremonijos daryta, tą išaiškina tik Stow'o raštai. Šimtui metų nuo tada praėjus, šilkinės pančiakos buvo jau paprastu daiktu kiekvienos turtingos moterės buduare. Šiandien šilkinės pančiakos yra jau paprastu daiktu kiekvienos, net ir paprastos darbininkės moterės kambaryje.

Rods, tas nereikia, jog šių dienų paprastųjų, darbininkių moterių gyvenimas yra viskuom patogesnis už gyvenimą anų gadynių karalės, kuri mirdama paliko 3000 šlebių, kaip lygiai ir šilkinės pančiakos dar nereikia didelę laimę. Laimė gali but ir paprastas, bovelines pančiakos dėvinti, kokias dėvėjo ir karalė Elzė, pirmiau negu pažino šilkines. Yra daug laimingų moterių, kurios pančiakų ir visai nepažįsta. Čia kalbama

tik apie žmonių išlepimą gadyneis bėgant, prisimenant, jog seniaus net turtingi ir galingi žmonės gyveno be to, be ko šiandien ir paprasieji skurdžiai nemėgsta apsieiti.

Kalbant apie karalę Elzė, reikia prisiminti, jog ji buvo garsi, apart to, kad ji buvo valdonė, dar ir didele išminčia ir mokslu, nes gerai mokėjo kalbą ir raštą francuzų, italų ir lotynų, taipgi labai gerai ir net klasiškai vartojo grekų kalbą. Šiandien to visko moka daugelis prakilnesnių moterių. Karalė Elzė vienok turėjo sunkią ranką prie rašymo ir todėl jos raštas buvo labai "gramozdiškos" išveizdos. Šiandieninių moterių rankos raštas viskuom pralenkia raštą prieš tris šimtus metų gyvenusios karalės.

Nebuvo dantistų.

Karalė Elzė, savo laikuose visam pasauliui buvo žinoma kaip turtingiausia parėdais. Plaukus ji turėjo geltonus. Drabužiais vilkėjo kuogražiausiais, bet viską viršijo papuošalai brangiais akmenais, kurių ji turėjo daugiausia už visus tada pasaulyje buvusius monarkus. Ją saugojanti tarnai ir kareiviai, lyginai buvo gražiai pasipuošę ir apsirėdę.

Karalė Elzė amžiaus buvo ne seno, nes turėjo vos 45 metus. Ir nors ji puošėsi brangiausiais drabužiais ir

V. Kudirkos mirties 25 metų sukaktuvėms.

V. Kudirka gimė 1858 m. Gruodžio 31 dieną Paežerių kaime, Vilkaviškio apskrityje, 1877—79 metais lankė Seinų kunigų seminariją, 1881 metais baigė Mariampolės gimnaziją, 1890 m. baigė Varšavos universiteto medicinos fakultetą ir 1890 m. Lapkričio 16 dieną mirė Naumiestyje, ten pat ir palaidotas.

V. Kudirkos iniciatyva įkurtas 1889 metais "Varpas". Apie "Varpą" spietėsi gyviausias to laiko lietuviškas elementas. "Varpas" buvo leidžiamas Prusose. Buvusioje Rusijos teritorijoje "Varpas" buvo nelegališkas laikraštis. Žymiausias "Varpo" darbininkas ir palaikančių santykius su "Varpu" inteligentų ir susipratusių valstiečių vadovas buvo V. Kudirka. Aš nemanau smulkiai apibūdinti V. Kudirkos ir jo nuopelnus: tikiuosi, skaitytojai turėjo progą susipažinti su V. Kudirkos ypata iš jubilėjinio "Varpo" numerio, "Varpo" bendrovės išleisto. Bet suntraku tytomis praeit pro toki žmogų, kaip V. Kudirka, nepratarus bent porą žodžių.

"Lietuvos" 258 Nr. A. Jaktas rašo: "Gyvendamas Varšavoje, jis (V. Kudirka) turėjo progą pasiklausti ginčų apie tai, kas yra pradžudęs Lenkiją. Teko jam ten girdėti ir populiarišką anais laikais į tą klausimą atsakymą: "Jezuici zgubili Polskę". Grįžęs Lietuvon jis ėmė irgi įjieskot, kas Lietuvą žudo? Ir priėjo išvada, kad pirmoje eilėje Lietuvą žudo kunigai ir davatkos, o antroje—žydai ir rusai valdininkai. Jų ujimas ir nus-

akmenais, tai tas viskas vien negalėjo paslėpti vieną trūkumą—ji neturėjo dantų. Tais laikais nebuvo dantistų, gi šiaip daktarai nenusimanė apie dantų apsaugojimą, ir tokiu būdu, nors turtingiausi išmintingiausi ir galingiausi žmonės, negalėjo atsiginti nuo dantų gelimo, ir daug prikentę turėjo likti toje srityje sužeistais. Šiadieni, kad ir paprasčiausias skurdžius, iki tiek ne prisileidžia.

Seniaus žmonės sulaukė keturių dešimčių metų savo amžiaus, darėsi gyvenimui jau mažai tinkančiais, gi šiandien tokio amžiaus žmonės yra pačiame smagume. Rods, tulose Amerikos dalyse tokio amžiaus žmonės mažai pageidaujami, bet tai yra tik išimtis.

Aštuonioliktame šimtmeetyje, kaimų žmonėms didesni miestai buvo beveik nežinomi. Sėkspiro laikuose ir net dviem šimtais metų vėliau, iš Strafordo (Sėkspiro gimtinė) į Londoną kelionė reikalinga kelionei tarp New Yorko ir Londono. Šiandien tokiai kelionei reikalinga vos kelios valandos, ir kainuoja visai nedaug. Seniaus kelionėje žmonės kiekvienoje valandoje grumojosi pavojus, gi šiais laikais keleiviams tik retkarčiais pasitaiko mažesnės ar didesnės nelaimės.

tato Kudirkos publicistikos kryptį. Anais laikais tai galėjo atrodyti rimtu darbu, bet šiandien, beskaitant "Tėvynės Varpus", sunku susilaikyti nenušyptuosius, ypač dėl Kudirkos antiklerikalizmo". Toje pačioje vietoje A. Jaktas, apie V. Kudirką dar taip sako: "Pridera gi jam garbė, kad jis buvo "litvomanų" vadas, kelės lietuvių inteligentų tarpe. Garbė jam ir už pasaulinės literatūros šedevrų vertimą. Garbė jam už jo raštų dailią kalbą, kurios, dėja, musų naujoviški grynintojai neįskentė netaisę ir savo taisyms ją sugadinę. Garbė jam ir už jo darbštumą, kurs, dėja, toli gražu nėra tautiška savybe. Vien tik už jo iš Varšavos, atsineštą antiklerikalizmą, dauguma Lietuvos piliečių nebus jam dėkingi."

Tokiu būdu Lietuvos klerikalizmo teoretikas A. Jaktas negali neigti, kad V. Kudirka buvo tautiška susipratusių lietuvių vadas. Įrodinėti V. Kudirkos reikšmę musų tautiškam atgimimui būtų lygu laužtis per atviras duris. Vien tas, kad Lietuvos himnas yra V. Kudirkos parašytas, aiškiai įrodo, kad V. Kudirka sugėbėjo mitsų tautos sielą atspėti.

Tuom pačiu laiku, kada ėjo V. Kudirkos energija ir įkvėpimu palaikomas "Varpas", ėjo taip pat kunigų leidžiamai laikraščiai: "Šviesa", "Apžvalga" (pilnas vardas: "Žemaičių ir Lietuvos Apžvalga") ir "Tėvynės žudo kunigai ir davatkos, o antroje—žydai ir rusai valdininkai. Jų ujimas ir nus-

kada reikėjo realizuoti praėjusių metų darbas, tai pasirodė, kad kunigai ne tik nesuorganizavo liaudies ir neparuosė kovai su carizmu už Lietuvos tautos laisvę, bet patys nebuvo susiorganizavę. Įdomu, kad "Varpas" turėjo didelę įtaką net paties kunigams, dalis jų net aktyviškai rėmė "Varpą" iki 1894 metų. "Varpo" redaktorius V. Kudirka mirė 1899 m., bet jis savo kovos taktika išauklėjo dvi politiškas partijas Lietuvos Demokratų Partiją, (dabar vadinasi valstiečių liaudininkų sąjunga) ir Lietuvos socialdemokratų partiją, ant kurių vėliau buvo užrašytas nepriklausomos Lietuvos obalsis. Tos dvi partijos parodė didžiausią aktyviškumą 1905 metais kovoje dėl Lietuvos tautos tiesų. Mirusios Partijos partijos, dabar Lietuvos Tautininkų Sąjungos kai kurie vadai taip pat patina nuo "Varpininkų". A. Smetona buvo varpininkas ir iki 1907 metų prigulėjo L. demokratų partijai.

1888 metais Varšavos lietuviai studentai įkurė draugiją "Lietuva", kuriai įstautis pagamino V. Kudirka. Tos draugijos tikslas buvo: "1) šviesos platinimas, 2) tautiškos dvasios, rašliavos ir dailos atgaivinimas bei pakėlimas, 3) ukio buties pagerinimas ir lietuvių rūbežių platinimas". V. Kudirka gerai suprato, kad vien tautiška obalsiais Lietuvos neprikelsi, kad reikia rūpintis ekonomiškais liaudies interesais. V. Kudirka ragino lietuvius imtis prekybos, amato ir tobulint žemės ukio darbus. Beragindamas lietuvius imtis prekybos ir amatų V. Kudirka susidūrė su žydais ir kartais smarkiai juos nupeikė. Gyvenimas parodė, kad V. Kudirkos domos kreipimas į lietuvių ekonomiškus reikalus buvo pagrįstas ir tikslus. Dabar, kada mes turime nepriklausomą valstybę, mums aišku (nors ne visiems), kad vien tautiška obalsiais toli nenuvažiuosi, bet tada kitos sąlygos buvo.

V. Kudirka buvo antiklerikalas. Bet kyla klausimas, iš kur atsirado V. Kudirkos antiklerikalizmas? A. Jaktas tvirtina, kad V. Kudirka atsivežė antiklerikalizmą iš Varšavos, bet iš tikrųjų buta kitaip: V. Kudirkos antiklerikalizmas atsirado iš Lietuvos salygų. Kiekvienas lietuvis tautininkas, gyvenęs liaudies interesais, turi but antiklerikalas.

Iki XIV amžiaus pabaigos lietuviai turėjo savo lietuvišką kultūrą. Iki XIV amžiaus galo lietuviai sugėbėjo atsiginti Rymo klerikalizmo, Kryžiuočių ir Kardininkų pavidale. Visiems gerai žinoma, kad Kryžiuočių ir Kardininkų ordenai veikė kontakte su Rymo popiežium ir krikščionybės vardu nešė lietuviams vergiją. Kryžiuočių ir Kardininkų nukamuoti lietuviai pasidavė XIV amžiaus pabaigoje lenkų šlektiškam klerikalizmui. Lenkų klerikalizmas buvo mažesnis negu Kryžiuočių ir Kardininkų, bet užtai Kryžiuočiai ir Kardininkai vokiečiai buvo

mažesni sovinstai, negu lenkai.

Jeigu apkrikštyta Lietuva gyveno dvejopą kultūrą: oficiališkai—lenkiškai katalikišką, faktiškai—savąja lietuvišką. Lenkiškai katalikiškos ir lietuviškos kultūros kova tęsėsi iki šių dienų. Bajorai ir miestelėnai greit pasidavė lenkiškai kultūrai, kaimiečiai daugumoje pasiliko prie savo lietuviškos kultūros. Kunigų didžiausios pastangos sulenkinti kaimiečius per bažnyčią nedavė vaisių. Kunigai prisimeina lietuvių kalbą ir kultūrą tik tada, kada jiems patiems pasidaro striuka ir verčia prie to aplinkybės. XIV amžiuje protestantai pradėjo leisti lietuviškas knygas ir suagitaavo lietuvius katalikus. Katalikai kunigai buvo priversti griebtis tų pačių priemonių, butent, leisti lietuviškas knygas ir atversti paklydusius lietuvius į katalikystę. Kaip žinome, XVI amžiuje darbavosi vyskupas M. Giedraitis, kanauninkas M. Daukša, jezuitas Širvydas ir kt. XIX amžiuje, kilus visoje Europoje tautiškam judėjimui, Lietuvoje atsirado tokių švietiškų tautiškos kultūros žadintojų kaip S. Daukantas, S. Stanevičius, L. Ivinskis, J. Juškevičius, prie jų prisidėjo kairieji kunigai, kaip praverinimas ir lietuvių rūbežių platinimas". V. Kudirka gerai suprato, kad vien tautiška obalsiais Lietuvos neprikelsi, kad reikia rūpintis ekonomiškais liaudies interesais. V. Kudirka ragino lietuvius imtis prekybos, amato ir tobulint žemės ukio darbus. Beragindamas lietuvius imtis prekybos ir amatų V. Kudirka susidūrė su žydais ir kartais smarkiai juos nupeikė. Gyvenimas parodė, kad V. Kudirkos domos kreipimas į lietuvių ekonomiškus reikalus buvo pagrįstas ir tikslus. Dabar, kada mes turime nepriklausomą valstybę, mums aišku (nors ne visiems), kad vien tautiška obalsiais toli nenuvažiuosi, bet tada kitos sąlygos buvo.

Kadangi lietuvių kultūra užsiliko kaimiečių tarpe, todėl tautiškas atgimimas galimas buvo tik tada, kada ekonomiška sustiprėjo kaimiečiai. 1883 metais pasirodė "Aušra", kuri pradėjo žadinti lietuvišką kultūrą. "Aušros" veikėjams pavyzdžiui imt teko iš liaudies kurinių arba iš Lietuvos stambeldystės laikų, tokiu būdu "aušriečiams" teko katalikoli nenuvažiuoti, bet tada kitos sąlygos buvo.

Kadangi lietuvių kultūra užsiliko kaimiečių tarpe, todėl tautiškas atgimimas galimas buvo tik tada, kada ekonomiška sustiprėjo kaimiečiai. 1883 metais pasirodė "Aušra", kuri pradėjo žadinti lietuvišką kultūrą. "Aušros" veikėjams pavyzdžiui imt teko iš liaudies kurinių arba iš Lietuvos stambeldystės laikų, tokiu būdu "aušriečiams" teko katalikoli nenuvažiuoti, bet tada kitos sąlygos buvo.

"Aušros" pralaboje "Aušros" tikslas apibudinamas taip: "Palikdami aniems laiszkams (Prusų lietuvių laikraščiams) tą trusą apie Lietuvos apszvietimą per dvasišką mokslą mes nekludisime iz pradžių ir užrubežinės polytikos. Musu laikraštis, vieną tik kartą ant mėnesio iszeinas, tegul apims tą vietą, kuri dirwonais guli.

Trumpai sakant, laikraštis musu bus tik swietiszkas, ir pagal isztekliu ir pajega musų, atgabes zinas tik isz wisatinio mokslo". Taigi "Aušra" pasižadėjo but swietiszku laikraščiuams tokiu stengesi but. "Aušros" buvo daug rašoma apie Lietuvos stambeldžių kultūrą.

"Aušros" nepamėgo kunigai ir ėmė ją užpuldinėti už tą, kad ji buk griauanti katalikų tikėjimą. 1887 metais pasirodžiusi "Šviesa",

kunigų dvasioje vedama, "Aušra" taip apibudina: "Buvo jau pas mus garsingas laikraštis, "Ausra", vienok ants neturėjo krikščioniszkos dvasės, prieszingas katalikizmui tikejimui ir erzinantis swietiszka vyresnybę, ne tik nedarosi ne-naudingu reikalams apszvietimo, bet dar sedamas tarp gyventojų nesutikimus, didina tamsumą, per tai ne ilgai trukus pragaiszo". Kas, kas, bet "aušriečiai" katalikų tikėjimo nelietė. Paprastai, klerikalų toks kovos budas—norėdami savo reikalus apginti, rėkia, kad tikyba griauinama. Tokiu būdu "Aušros" veikėjams teko susidurti su klerikalų apetitais.

Metę žvilgsnį atgal, mes matome, kad kova su klerikalizmu tęsėsi nuo Lietuvos valstybės įsikurimo (XIII amž.). To kova aštrėja, kada lietuvių tautiškas judėjimas didėja. XVI amžiuje bajorai reformacijos pagauti dedasi lietuvių kultūros prieteliais, kovai su jais atgabunami jezuitai. XVII, XVIII ir pirmoje pusėje XIX amžiaus lietuvių tautiškas judėjimas apmirtęs, klerikalai ramiai laikosi ir net kartais mados pagauti rankioja lietuviškas dainas. "Aušros" laikais pakilus tautiškam judėjimui, klerikalų užpuolimas didėja. Todėl nėra ko stebėtis, kad V. Kudirka buvo antiklerikalas, kovojo su klerikalizmu. V. Kudirkos laikais tautiškas judėjimas pasiekė augštą laipsnį, todėl tinkamai pradėjo veikti klerikalai. Klerikalai leidžia laikraščius: 1887—90—"Šviesa", 1890—96—"Apžvalga", 1904—"Tėvynės Sargą".

V. Kudirka gynė katalikų tikėjimą nuo rusų valdžios užpuolimų, bet negalėjo girti atskirų kunigų pragaistingų darbų ir jų bendros politikos. V. Kudirka smerkė ir pajuokė kunigų, kada jie, gerindamiesi rusų činauninkams, davė pinigų "ant ikonos", kada jie šūtko Veiverių mokytojų seminarijoje dėstyti tikybą rusų kalba. Kaip žinoma, 1894 metais Kražiuose ištiko baisi tragedija. Kražiečiai neleido panaikinti vienuolyno bažnyčią, užtat buvo kazokų "nagai-komis" sukapti. Kokia gėda, kad patys kunigai, apgaudinėdami žmones, padėjo rusų činauninkams atimti iš parapijonų bažnyčią. Dėl Kražių įvykio buvo sugadinta daug rašalo, sujudintas net pats Rymo popiežius. Iš viso šito įvykio laimėjo tik Rymo popiežius, o ne kražiečiai. Mat, Rusų valdžia turėjo Rymo popiežiui diplomatijos srityje nusileist. V. Kudirka buvo labai pasipiktinęs, kad iš kražiečių praheto kraujo popiežius gavo patogumą.

Tokiu būdu lietuvių kova su klerikalizmu istoriškai but swietiszku laikraščiuams tokiu stengesi but. "Aušros" buvo daug rašoma apie Lietuvos stambeldžių kultūrą.

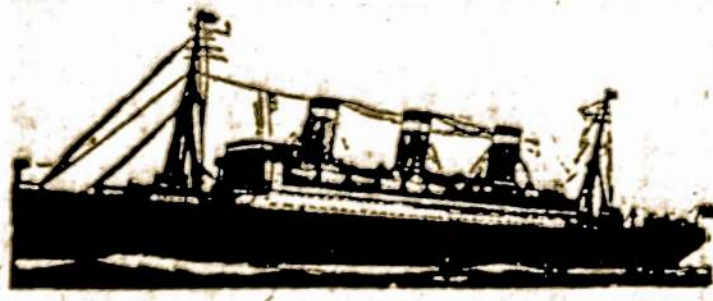
V. Kviška.

("Mok. ir Gyv.")

Kaip išsirengti į Kelionę.

Jeigu manai aplankyti Lietuvą šią vasarą, iš anksto turi gauti savo metrikus gimimo arba surast savo seną rusų pasą, su kuriuomi į Ameriką atvažiuoti, nes imant pasą nuo Lietuvos atstovybės, reikia darodyt, kad esi Lietuvos pilietis. Neturint metrikų nė savo gauti sau leidimą keliauti į Lietuvą, bet grįžtant iš ten, reikia imti kitas pasas iš Lietuvos valdžios.

Ne Amerikos piliečiai iškeldami į užrubežį turi darodyt, kad jų "Income Tax" yra apmokėta, todėl iš laiko reikia tas susitaisyti su vietiniu "income tax" skyriu. Pirmiausia reikia pasirūpinti nuo savo darbdavio daro-dymą, kiek uždirbai nuo 1921 metų kas metas. Tą daro-dymą atneši pas "income tax" skyrių, jie duoda pakvitavonę, kurią atvežus pas laivą, neturi jokios bėdos. Neturėdamas pakvitavonės, patenki vietinių taksų komisorių valiai, jie aptakšoja pagal savo nuožiūrą. Taigi visada geriau iš anksto susitvarkyti kelionės reikalus.

Mūsų keliauninkai visi atsargiai prirengiami į kelionę ir niekas neturi nemalonumo kas prisirengia pagal mūsų nurodymus. Kas manote keliauti į Lietuvą šįmet praneškite, kad žadate važiuoti mes prisijūsim visas informacijas ir gražiai išrengsime.

M. PALTANAVIČIA,
14 VERNON STREET, WORCESTER, MASS.

Amerikos Lietuvis Skaitytojams.

Šią savaitę mes išsiuntinėjame Kalendorius visiems "Amerikos Lietuvis" skaitytojams, kurie pilnai užsimokėję už "Amerikos Lietuvis". Kurie dar neužsimokėję, malonėkite panaujinti savo prenumeratą ir gauti sau pūkų Kalendorių. Tie, kurie yra užrašę savo gimimams į Lietuvą, taipgi meldžiam panaujinti dabar.

Jeigu nori apsidrausti ant 1000 dolerių per visą metą, gali apsidrausti tik už 75c. per visą metą. Mes pasirūpinome savo skaitytojams papigintą apdraudą nuo Inter-Ocean Casualty Company, ir be jokio sau pelno tas "policis" išrašome "Amerikos Lietuvis" skaitytojams. Kas suprantate naudą, galite pasinaudoti.

Už mūsų Kalendorius gavome keliatą padėkavonių: p. Adomaitis iš N. Brookfield, prisiuntė gražią padėkavonę, Vincas Skerniskis iš Winooski Vt. prisiuntė netik padėkavonę, bet ir 60c. Yra žmonių kurių širdis nepagadytos ir jie apvertina tautišką gražų paminėjimą. Vietoje padėkavonės, gaukite mums Naujų Skaitytojų!

Su guodone,
AMERIKOS LIETUVIS, 14 VERNON STREET,
WORCESTER, MASS.

Vėliau bus: Patvorio ministeris, pasisveikinimo ir pasibučiamo ministeris, pudy-mo ministeris, galo sargybos ministeris... —Tai mat.

Seniaus žmonės rugodavo ant pinigų, kad tie greitai "išeidavo", Girdi, blogai kad jie apvalūs; kad būtų kampuoti, jie taip greitai ne išsirstų.... Valdžiai pagailo žmonių ir ji vieton apvalių, įtaisė netik kampuotus, bet ir paiglus, popierinius pinigus. O žmoneliai kaip pirmiau taip ir dabar, vis dėjuoja, kad pinigai jiems nėsksčia.... —K.M.P.

Labai negerai kada kelio-nėje reikia ilgai laukti trukio. Bet negerai ir kaip reikia apie užgavėnes laukti pernykščio kalendoriaus. O čia taip baisu, kad papelčiūje mėsos nepavalgius. Nu, ką darysi! Juk ne kiekvienam lemta sau kalendorių atsispaudinti. Lauksime Sandaros kalendoriaus, gal po velykų pasirodys.... —K.M.P.

Sakau... tai atėjo laikai! Clevelande svetimtautės deklemuoja angliškai lietuviu, Prano Vaičiūčio eiles, o mūsų "broliai tautiečiai" gieda "Mai dyr Kentuki om", ir gi angliškai. Tai mat kur lietuvių dingsta—į Kentukę važiuoja ir ten savo namuose gyvena; "senas kontrās" jiems jau nereikalingas. —K.M.P.

Misijonierius apkrikštijo laukinių žmogų ir aptaškės vandeniu, pasakė jam, kad dabar jis jau nesivadias Nia-Naim, tik Petras. Pasitraukdamas dar priminė, jog neturi pėtnyčioje valgyt mėsą.

Pėtnyčio sulaukęs misijonierius užėina pas naują krikščionį ir randa jį valgant šmofą žalios mėsos. —Nuži šiadien pėtnyčia! —Gali but... —Aš tau liepiu pėtnyčioje mėsą nevalgyt!

—Čia ne mėsa... buvo mėsa, bet aš ją vandeniu aplaistęs, pakrikštijau žuvia....

Skausmai, mėšlungis,
neuralgija ir reumatiškas gūlimai negali pasirodyti, kur tokiuose atsitikimuose yra vartojamas
SEVERA'S GOTHARDOL.
Geras linimentas nuo sustingusių sanarijų raumenų, traukulių ir visokių kitokių skausmų. Gauk bonketų šiandien.
Kaina 50 ir 60 centai.
Gaujami bent aptlekoje.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

PO LAIKRAŠČIUS PASIDAIURIUS!

(Žiurint per krištiškus akinius)

Tankiai pasitaiko patėmyt, kad mūsų Amerikos laikraščiai įvairiuose dalykuose perdaug entuziazmo parodo ir perdaug optimistiškai dalykus "išbubnija", kad paskui paaiškėjus ir pačiam laikraščiu nemalonu. Pamenu kaip laikraščiai daug "bubnijo" apie garsųjį dainininką p. Babravičių. Kad jisai yra geras dainininkas, nėra abejonės ir, kad pilnai yra užsitarnavęs vietą Amerikos operose. Mės tam tikime. Bet tas laikraščiu iškalno "bubnijimas" (jam pirmu kartu važiuojant į Italiją), kad jau padaręs kontraktą su Chicagos opera ir tik sugrįž ir dainuoja, pasirodė kitaip. Pasirodė, kad kontraktas nebūta, tik vieta prižadėta, kas paskui dėl mažos pažinties ir įtekmės, negauta....

Dabar antru kartu jam važiuojant Italijon vėl rašoma, kad dainuosias Italų operoje "Scala", Milane. Gal ir tenai netaip lengva bus įsisukt... Ar ne perstaigas džiaugsmas? Ar ne verta palaukti kol pradės? Paskui taip dalykams neįvykus, nemalonu nė pačiam p. Babravičiui prieš visuomenę pasirodyti, nė laikraščiams, apie tai taip daug "bubnijusiems".

Visuomet geriaus "neperdēt" ir "netriumfuot" iškalno. Ar ne?...

Tulas žydėlis M. Gordin, dar caro laikais kaip prasi-kaltėlis, išbėgęs iš Rusijos, atvyko Amerikon ir čia gyvenon, tarnavo kariumenėje, bet budamas bolševikiškų tendencijų, neiškentė nenuvažiuavęs "Laisvon Rusijon" arba "Komunistiškan ro-jun". Tenai gyvenon ir darbavosi per keturis metus, imdamas aktyvišką dalyvumą visur. Dabar sugrįžo pasmerkdamas "komunistų ro-jų" ir prižada vėl but ge-

Kaukė.
resniu Amerikos piliečių ar "better american".
Jisai rašydamas savo įspudžius Hearst'o laikraščiams, labai daug įdomių dalykų "nušviečia" apie Rusiją ir jos "tuzus". Apart kitko jisai rašo, kad tie visi šulai—vadai, gyvena aristokratiškai: valgo gerai, geria ką nori, apsirengę gražiai: gyvena kaip "carai", tuomet, kuomet liaudis badauja, kuomet "mužiki" stovi ilgiasias valandas, kol gauna juodą duonos, druskos ir silkių. Skamba šauniai, ar ne?

Tai komunistiškas rojus! Visgi neatsižvelgus ant šio, mūsų rėksniai tvirtina, kad Rusijoje rojus, kad visas pasaulis turi but valdomas komunistiška tvarka. Mės visai nematome jokio pagerinimo Rusijoje darbininkams. Kaip pirmiau prie caro žmonės badavo, kalėjimuose puvo ir skurdo, taip ir dabar. Kaip pirmiau išsipenėję, prisigėrę "činovnikai", liaudį tarytum bandą ganė, taip ir dabar diktatoriai prisiputę, tamsią laudį skriaudžia....

Taigi lietuviai, kurie remia ir "darbuojasi" palaikymui komunizmo, ar nežino kas tenai dedasi, ar tik taip užsispyrę, nenori savo klaidas pažint?

Kun. F. Kemėšis ne seniai rašydamas savo įspudžius Darbininke, apie Lietuvos operą ir dramą, džiaugdamasis ir gėrėdamasis, nemažai "pasidžiaugė" ir gražiomis operos ir dramos artistėmis.... Juk nieko tokio blogo! Mės visi "griešni" vyrai gražias artistes pamatę scenoje, nerimstame.... Bet vot, rodosi dvasiškiui, kasžinkodėl netinka, taip jau viešai bla... bla... Mės suprantame, kad ir "dvasiškis" visgi turi vyriškus pobūdžius.... Bet luomas!...

E! Ką čia ir kalbēt... Gal kada susipras.

Senelis Dr. Graičunas vis dar nenurimsta. Tik žiūrėk kur, ir išsišoka.
Jisai man primena seną Amerikos politikierių William J. Bryan. Kitados daug trukšmo padarydavo. Kelis kartus net ant S. V. prezidento kandidatavo. Bet vis pralošdavo. Vos į minis-

Luomas neleidžia svieto "marnastimis" taip jam džiaugtis. Pavyzdin jis rašo: "p-ni G.... tai gyvas įkvėpimas.... Jei klausytojas turi širdį, gali but tikras, kad jam ašarą išspaus... Paskui apie p-lę R.... taip sako: "... Tiesiog žavėte žavėja: jiega, grasijsa, drąsavalios galybė".... Toliaus giria p-ni G.... "Tai viena iš dailiausiai atrodančių artistėjų".... Ką?! Ką?!... Dvasiškis taip daug nusimano apie gražumą... Dar štai gražus išsireiškimas: "... Lai eina, kuomet lošia p-lę R.... Naturalumas, simpatingumas, moters sielos grožės.... visa tai užburs tave, ir tu ilgai neatsikratysi artistės paveikslą"....

Ką ant tai pasakyt?! Dvasiškiui artistėjų paveikslai vaidinasi, vietoje angieļu.... Na.... Mės suprantame... Vyras visgi bus vyras.... Prieš gamtą nekovoši....

Tulą vakarą, vėjui smarkiajį siaučiant ir sniegą nešiojant, matau sušalusį, apsnigtą "bernioką" benešiojantį apgarsinimus angļu kalboje, po krautuves. Pažinau vieną iš W....čių lietuvių "Lenino pasekėjų", K...j. Perskaitęs apgarsinimą sužinojau, kad garšinama, kažkokios tai prakalbos, pamėnėjimui "gerbiamojo"; "nemiršančio" Lenino.... Lietuvis darbuojasi, pamaniau sau. Ir gaila man buvo jo... Tokiam ore, sušalęs, vyras darbuojasi.... Dėl "šventos idėjos".... Ka! ka! ka! Tai bent žmogaus protas ir šitikinimas!...

Lietuvos naujoji ministerija! Tokias žinias gauname iš Kauno. Laikas jau būtų turēt nors kokį vieną kitą ministerį ir valstiečiams-liaudininkams. Nors Lietuvos liaudis jau pradeda pabusti ir spieštis V. L. Sąjungon, bet aišku, kad dar neužtektinai galinga, kad negali kunigus išvyti iš Lietuvos valdymo aparato.
Bet visgi Lietuva turės, kada nors prasigyvent ir "griešnos" valdžios.

VĖJO MALUNAS.

Rašo kas moka ir kas nori.

IŠ LIETUVIŠKŲ DIRVONŲ.

Čiučiukagi. Mūsų bridge-porte atidengta didelė slapytė, kurios niekas ikišiol nesitikėjo. Mat pralotas susėkė ir viešumon išvilko, jog katalikiškas draugas nėra katalikiškas. Ir taip visiems pasakė. Tuomi vigas katalikiškas bridgeportas labai "susidomėjo", o buvęs katalikiškas draugas "ne savu balsu" sukliko: "Aš velnią savyje neturiu!" Zvanelis.

Bus tuoj binc. Nieko nereiškia, kad 6 Vasario neįvyko svieto pabaiga. Pas mus yra toki meisteriai, kurie įvykins svieto pabaigą ir be "Dievo padėjimo". O

terius dasigavo ir tai su prezidentų Wilsonų susipykęs laike karės, rezignavo. Visa Amerika iš jo tyčiojosi ir laikė kaip kokį juokdarį. Dabar žmogus nusiramino ir iš Biblijos religiškus straipsnius į laikraščius rašinėja.

Mūsų senukas taipgi visur "runija", bet niekur nesieka. S.L.A. dar vis jam kvėpia. Bet ar nebūtų geriau kad ir jisai kaip ir W. J. Bryan, nusiramines, pradėtų daugiau Bibliją studijuot.... Butų bent kiek sveikiau kaip ne jaunam žmogui... Ar ne?

Lietuvos naujoji ministerija! Tokias žinias gauname iš Kauno. Laikas jau būtų turēt nors kokį vieną kitą ministerį ir valstiečiams-liaudininkams. Nors Lietuvos liaudis jau pradeda pabusti ir spieštis V. L. Sąjungon, bet aišku, kad dar neužtektinai galinga, kad negali kunigus išvyti iš Lietuvos valdymo aparato.
Bet visgi Lietuva turės, kada nors prasigyvent ir "griešnos" valdžios.

Brokyls. Dėl besiskubinimo, laiko neturėjimo, dėl blogų orų, dėl baimės prisitariant "svieto pabaigai", dėl klerikališkos Lietuvoje valdžios, dėl laiko trumpumo ir kitokių priežasčių, pas mus įvyko didelė klaida: Surengūs siuntinį Lietuvos našlaičiams drabužių, vieton drabužių, imta ir išsiųsta siuntinis "rubelių", arba rusiškų rublių. Sakau kad jau klaida, tai klaida.

vykins jie tai, visokiais būdais: padidinimu mokesčių, visokiais spaudimais, prakalbomis rusiuose, kumščio, akmenais, kartuvėmis, teismais ir pliovonėmis, gyvu ir negyvu žodžiu. Ir pamatysite kaip svieto pabaiga turės but. Prasidės ji Sobostone, kur sandariečiai bus pasmerkti ir be Juozapato pakalnės. Tai taip bus.

Mutinėlis. Ačiu pasišventimui daugybės darbininkų advokatų, mūsų dirvono darbininkai tiek išsilavino ir išsitobulino, kad daugiau į nieką netiki kaip tik į darbininkišką laikraštį. Seniaus jie biskį ir į Dievą tikėjo, bet dabar tiki tik į laikraštį, bile tik jiems kas pasako, kad tai darbininkiškas. Ir todėl visi, kurie skaitė kiauileivį, pasileidėle, dabar emė skaityt karpenderį, nes ir šitą kasžinkas jiems pasakė esant darbininkiškū.

Profesorius. Pasidauginus lietuviškiems profesoriams, ačiu jų daugybei, pradėjo rodytis jau ir jų darbai. Taip va, jie sutvėrė ikišiol negirdėtą naują valstybę "pietuslavija". Bus darbo "ambasadorių konferencijai", kaip reiks jai tą "pietuslaviją" pripažinti "de-džiure" arba ir "defakto", o žemlapyje negalės surast kur ta lietuviškų profesorių sutvėrta valstybė gyvena. —Tai mat.

Seniaus buvo: užrubežiu ministeris, komunikacijos ministeris, žemdirbystės ministeris, karės ministeris... Dabar yra: Užsienio ministeris, susisiekimo ministeris, žemės-ukio ministeris, krašto apsaugos ministeris...

Laurincikas. Dar niekad mūsų pudyne nebuvo tokios audros kaip dabar. Ir vis nepaprasta audra: tai Jurui į tošę kimšimas šimtnių, tai atsilankymas profesorius ir vėl profesorius, gerbiamo profesorius ir dar profesorius, profeso-

riaus ir vėl profesorius. Žodžiu sakant, pas mus prisiveisė tiek daug profesorių, kad koks tik italas plyta mes ir kurią pusę, tai vis pataiko į gerbjamą mūsų profesorių.

Busintis profesorius. Užters. Čia, nežinia, ar prieš gerus, ar prieš blogus metus, prasidėjo didelis veikimas: "šešiolikinės" plaukus nusikirpę, spygauja, klykauja; senberniai, kepurės ant ausų užsismauke, per langus žiuri; gyvenašlės kasdien teatrus lošia; blaivininkai įieško kur galima gaut pigesnės "salyklos"; davatkos, gavėniai prisitariant, įieško gerų silkių, o žuvininkai galvas susiėmę, laukia kada piknikai prasidės. Iclius.

KIBIRKSTĖLĖS. Pasidauginus lietuviškiems profesoriams, ačiu jų daugybei, pradėjo rodytis jau ir jų darbai. Taip va, jie sutvėrė ikišiol negirdėtą naują valstybę "pietuslavija". Bus darbo "ambasadorių konferencijai", kaip reiks jai tą "pietuslaviją" pripažinti "de-džiure" arba ir "defakto", o žemlapyje negalės surast kur ta lietuviškų profesorių sutvėrta valstybė gyvena. —Tai mat.

Seniaus buvo: užrubežiu ministeris, komunikacijos ministeris, žemdirbystės ministeris, karės ministeris... Dabar yra: Užsienio ministeris, susisiekimo ministeris, žemės-ukio ministeris, krašto apsaugos ministeris...

NĖSVAIGINK SAVO KUDIKIŲ.
Geriau leisk kudiški verti, negu pripildyti ji su narkotikais mūdais, kad "apmaltinti" jo skausmą paimant nuo netvarkoj esančių vidurių.
Dar geriau—duokite jam truputį
BAMBINO
Gyvausio, saldus skonis, tikro vidurių palengvoju. Jams nėra sveigaliu. Nėra narkotikų nuos. Jis yra tik lengvai veikiančias kombinacijas, padarytas iš darbotvuriu linukų, kuri pagalbata nuo vidurių užkietėjimo, vidurių dieglio, mėšlungio. Kudiškiui mėgta ji. Jis net pralo daugiau.
Jūsų aptiekorius parodo BAMBINO—35c. už butelį, arba pasijūkite tiesiai į laboratoriją.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

VIETOS ŽINIUS

Panedėlyje šventa. Ateinančioje nedėlioje, Vasario 22 dieną, Washingtono gimimo diena, Massachusetts valstijoje švenčiama. Kadangi šiuosmet ši diena išeina nedėlioje, todėl jos šventimas perkeliama į panedėlį. Visos įstaigos tą dieną bus uždarytos, kaikurie fabrikai irgi nedirbs.

Atsišaukite. Kas pametė pinigų praėjusios savaitės vakare, Aušrelės salėje, atsišaukite pas F. Juozuną, 71 Penn Avenue. Atsišaukusieji auri prirodyti, jog jie tikrai yra pametusių pinigų savininkais.

Vaikečių vakaras. Ateinančioje nedėlioje, Vasario 22, 8 valandą vakare, Aušrelės mažųjų horas išpildys koncertą ir atvaidins veikaluką "Aš numiriau". Be to bus dar ir kitokių pamarginimų. Vakaras įvyks Lietuvių salėje, po No. 29 prie Endicott gatvės. Kadangi mažieji aušreliečiai prie šio vakaro rengiasi jau nuo seniai, tad reikia tikėtis, jog bus labai tinkamai išpildytas. Kiekvieno lietuvių pareiga ateiti ir pasigėrėti mažųjų lietuvių sceniškais gabumais. Rep.

Lankėsi svečiai. Praėjusiąją panedėlyje, "Amerikos Lietuvis" Redakcijoje ir Administracijoje lankėsi p. J. Makauskas, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų atstovas, ir A.L.T.S. Centro pirmininkas p. V. M. Čekanauskas. Pasikalbėjime, p. Makauskas pasakė, jog Lietuvoje nėra taip viskas blogai, kaip tai tuli žmonės piešia. Valdžios aparate yra netobulumų, bet tas nėra reikiama, kad dėl to viskas valstybėje jau turėtų būti bloga. Atbulai gi, viskas gerinasi, tobulinasi, ir kaip tikimasi, ateityje ir tie netobulumai bus pašalinti, o tada Lietuva bus pavyzdžiu net ir daugeliui senųjų valstybių.

Pataisymas. Švento Jurgio draugija prašo mus pataisyt praėjusios savaitės "Amerikos Lietuvis" laidoje tilpusi paskelbimą apie tulų našlaičių sėlpimą; vietori tilpusio, turi būti pašakyta šiaip: Nutarta mokėti po \$9 kas mėnesis Kinčiaus našlaičiams. Susirinkime buvę nariai suaukavo \$9,84, Juškos vaikams. A. Račkauskas paaukavo laikrodėlį, kurį pavertus pinigais, likęs pelnas eis Juškos vaikams-našlaičiams.

Bus vestuvės. Antanas Račkauskas, gyvenantis po No. 16 prie Shelby gatvės, buvęs našliu ir worcesteriečiam gerai pažįstamas kaip geras tautietis, veda sau už žmoną Marcelę Petkunaite-Pinkuviene, gyvenančia po No. 14 prie Whitney gatvės. Užsakai jan eina. Sutuoktūvių ceremonijos atsibus lietuvių šv. Kazimiero bažnyčioje, užgavėnių panedėlyje, Vasario 23 dieną. Linkėtina jiems dviem laimingiausio gyvenimo. A

Lietuvos nepriklausomybės septynių metų sukaktuvės paminėtos buvo praėjusioje nedėlioje, A. O. H. salėje. Programą išpildė Aušrelės operetiska grupė, susidedanti iš šešių vyrų ir šešių mergaičių. Vadovaujant muzikai ir Aušrelės horo mokintojui p. J. Dirvelui, sudainuota Lietuvos himnas, "Ej pasauli", "Aš mergytė", "Oj mergelė", "Leiskit mane į Tėvynę", "Lopšinė" ir "Dzingelukai". Dainos publikai patiko ir po kiekvienai dainai plojimams nebuvo galo ir todėl daugel kartų dainininkai buvo iššaukti dainas atkartot. Apart dainų dviem atvejais kalbėjo J. Makauskas; pirmu kartu kalbėjo apie Lietuvos praeities vargus ir pasiskelbimą nepriklausoma. Antru kartu kalbėjo apie prietikius Lietuvos liaudininkų su klerikalais. Buvo rinkta aukos išlaidų padengimui, surinkta \$52,34. Publikos buvo gana daug, apie keturi šimtai, ne atsižvelgiant, kad tą vakarą tankiai lijo ir kitose vietose buvo dar du lietuviški surengimai. Rep.

Džiovina Worcesterį. Praėjusioje pėtnyčioje federališki agentai užpuolė bravorą "Worcester Product Co." ir atėmė 200 bačkų alaus. Subatoje tie patys agentai užpuolė Lietuvių ukės klubą, kuris turi savo kambarius prie Green gatvės. Čia pasielgė tiesiog žvėriškai, nes pripuolė prie durų, be jokios priežasties, dideliu geležiniu kaju sudaužė duris, suskaldė adverijas, ir taip išiveržė areštavo Raymondą Montvilą kaipo šinkorių, ir jo padėjėją tulą Yoursavage. Sakoma, at-rasta du gorčiai degtinės, kuria šiedu vaišino svečius, kurių tuomkart klube buvę 75, kurie apsėdę stalus kaziravo ir gėrė degtinę.

"Pavasaris". Pirmoji pusė žiemos worcesteriečius gana privargino, tačiau antroji pusė lyg žiemai visai nepanaši. Sniegas jau pranyko, oras majonas, saulė veik kasdien maloniau šviečia ir kartas nuo karto palyja. Taip rodosi, kad jau Balandžio mėnesyje gyvename, o ne žiemos sukuryje. Net ir pavasario paukščiai, rudieji strazdai jau pasirodė. Dėl sniego sunaikinimo ir vis palyjant, jau ir apie vandens badą neliko kalbos, nes rezervoruose kaskart vanduo dauginasi. Tačiau pavasario visgi dar nesitikima, ir reikia tikėt, kad atėjus tikrojo pavasario mėnesiam parsieis, labai pasiraivyt.

Apedgė lovoje. Yra žmonių su labai netikusiais papročiais. Tokiais papročiais yra tai kaikurių vyrų priširišimas prie nuolatinio rukymo, net ir gulint. Tokį paprotį turėjo ir Salvator Retrovato, gyvenantis po No. 10 prie Plum gatvės. Jis parėjęs namo anksti rytą, su degančiu cigaru dantyse, atsigulė lovon ir užmigo. Po kiek laiko kilo gaisras ir tik kaimynai jį ištraukė iš degančios lovos. Jis visgi labai apdegė ir turės tūlą laiką, ken-

tėt skausmą tik dėl savo netikusio papročio. O su tokiais papročiais žmonių yra gana daug. Vertėtų, kad tokių papročių mylėtojai "reformuotųsi".

Nesiskubina. Valdininkai skundžiasi, kad Worcesterio apskričio gyventojai šiuosmet nesiskubina mokėt įeigų mokesčius. Abelnai šiuos mokesčius labai mažai kas moka todėl reikia tikėtis, jog prisiartinus paskutinėms termino dienoms, bus didžiausis užsigrudimas, kada kiekvienas spriausis įduot savo mokesčius. Lietuviams patartina savo mokesčius užsimokėt pasiskubint kad paskui nereiktų ilgas valandas stovėt eilėse, laukiant kol proga pasitaikys prie valdininko priet.

Vaikai ir policija. Kada gatvės buvo uždengtos sniegu ir ledais, vaikai rengė gatvėse ekskursijas, roguėtimis besivažinėdami. Kaikuriuose vietose jiems tie važinėjimai buvo draudžiami, tad kartais policistai sulaikydavo "ekskursantus", ir jiems atimdavo roguotes. Daugiausia taip atiminėjimų rogučių prikrauta Larmartine ir Waldo gatvių policijos stotyje. Dabar vaikai buriaisi eina į stotis ir prašo atiduot roguotes, o policija taip atėjusius vaikus "egzaminuoja", kodėl jie gatvėse važinėjosi, ir kaikuriuos areštuoja ir siunčia nemečių teisman.

Dvigubai mokės. Gavęs perškyrą Antanas Cisliskas gavo teisėjo paliepimą mokėt žmonai Elenorai po \$5, kas savaitė. Dabar, pranešus teisėjui, kad jį neda-mokėjęs jai \$65 turės užmokėt užvilktus mokesčius ir toliaus mokėt dvigubai, po \$10, kas savaitė. Benjamin Mendelsohn, 931 Slater Bldg., atstovas Ceslikiene.

PARSIDUODA NAMAI—FARMOS!

ARTI SV. KAZ. BAŽNYČIOS, 3-jų tenementų namas, 19 kambarių, maudynės, šiltas vanduo ir tt. Įmokėt \$2000, labai žema kaina. SO. WORCESTER, 18 kambarių 3-jų tenementų namas, visi įtaisymai. Kaina \$9000, lengvos išlygos. ARTI QUINSIGAMOND, 3-jų tenementų namas, 15 kambarių, didelis plotas žemės. Kaina greitam pardavimui \$7500, įmokėt \$1500. ARTI GRAFTON STREET, 2-jų tenementų namas, 5000 pėdų žemės. Parsiduoda už mortgėčių vertę, viso \$3600. Įmokėt \$600. ARTI TATNUCK SQUARE, 2 akrai žemės, 3 kambarių namas. Kaina \$2700, geros išlygos. ARTI PLANTATION STREET, du lotai žemės, pigiai už cash. 46 AKRŲ farma, nepartoli nuo Worcesterio. Derlinga žemė, geri bu-dinkai. Galima mainyt ant namų mieste.

A. Blažys, (Naujame p. M. Paltanavičiaus name) 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

PARSIDUODA automobilis Buick, gana pigiai. Asteikt pamatyt. Savininkas galima rast namie vakarais nuo 7. Subatoje popiet ir nedėlio visą dieną.

Tadeušas Puišis, (3 gyvenimas) 31 Sigel St., Worcester, Mass.

PAJIESKAU Jono Šimkaus, 1914 metais gyvenusio Worcesterj, 9 Sigel st., dabar nežinia kur. Turu labai svarbų reikalą, moteris ju mirė. Prašau paties atsišaukt, arba kas žino apie jį pranešt.

Jonas Bagdanavičius, 3 Lunelle st., Worcester, Mass. (8-9)

DIDŽIAUSIS IŠPARDAVIMAS ŽIEMINIO TAVORO

H. STONKAUS KRAUTUVĖ, 82 MILLBURY ST., Worcester, Mass.

Prasidės Panedėlyje, 16 dieną Vasario (Feb.) ir trauksis iki

Subatai, 21-mai dienai Vasario (Feb.), 1925 m. BUS DIDŽIAUSIS NUŽEMINIMAS KAINŲ WORCESTERYJE, ant

Vyrų, Moterių ir Vaiku Čevėrykų ir Robų—Apatinių Marškinių ir Kelinių, Sveterių ir Vyrų Vilnonių Marškinių ir Viršutinių Kelinių, Taipgi Vaikų Siutelių ir Overkotų. Nepamirškite šios progos, nes tokios retai pasitaiko

Svarbus Pranešimas. Lietuviai, reikalaujanti geriausio patarnavimo dantu taisyme, prašomi atsimint, kad— Dr. I. Ganzburg DENTISTAS Yra toj pačioj vietoj— 1 Green Street, Worcester, Mass.

Tel. Park 2470 BEN. MENDELSON, Advokatas ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip Europoj. 390 Main St., Room 391—932, Worcester, Mass.

JONAS CIVINSKAS Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausti kitus miestus, veža anglis ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip: 340 Harding St. Worcesterj. Tel. Park 4156.

Vienatinė Vieta kur galima gauti tikriausios visokios vaistžolės, saknis, žiedai, lapai, geriausia trejanka, ir tt. Atsiųsk 10c, gausit visokių žolių ir knygų katalogą. Agentams dožad gerą uždarbį. M. ŽEKAITIS, 449 Hudson Ave., Rochester, N. Y. (6-31)

GERA VIETA LIETUVIUI DAKTARUI. Worcesterjė gyvena apie 8000 lietuvių, apie 6000 lenkų, apie 500 rusų, yra tik vienas lenkų daktaras. Gera proga vienam Lietuvui Daktarui apsigyvent. Amerikos Lietuvis name yra vienas gyvenimas, labai tinkamas del Lietuvis Daktaro. Jeigu randasi kur Daktaras, laisri norėtų Worcesterjė apsigyvent, melžiam kreiptis pas mus. M. PALTANAVIČIA, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

ANT RANDOS. ANT RANDOS po No. 9 Diamond St. išsiranđavoja tenementas ant 3-čio gyvenimo, 5 kambarių. Yra gasas, elektrika, šiltas vanduo. \$27. per mėnesį. Kreipkitės į tą patį adresą ant pirmo gyvenimo.

PARSIDUODA. PERRY AVE. 15 kambarių namas, su visais įtaisymais, vieta graži inest \$3500. Kaina \$12000. VERNON HILL, naujas 3-jų gyvenimų namas, 18 kambarių, su trimis virduliais (boileriais), vieta patog. Inest \$3500, kaina \$17500. PALEI DORCHESTER ST. 3-jų gyvenimų naujas namas, 18 kambarių, garadžius, su šiluma. Inest \$3500, kaina \$16800.

J. J. Kalakauskas, 64 Perry Ave., Tel. Cedar 7386—M.

PARSIDUODA bučernė, grosnė, ir 2 seimynų namas su visais rakandais, 2 lotu žemės, su 20 vaisingų medžių, 2 mašinų garadžius, Ford trokas, ir daug kitų daigtų. Vieta labai gera dėl gyvenimo ir dėl biznio. Savininkas išvažiuoja į Lietuvą. P. O. 500, T. G. Montello, Mass. (8-9)

PARANKIAUSIAS KELIAS LIETUVA BALTIJOS AMERIKOS LINIJA Sekanti išplaukimai iš New Yorko:

Laivu "Estonia" 24 Vasario Laivu "Lituania" 17 Kovo Klaipėdą visu keliu vandeniu 3-čia klesla \$107; 2-tra \$132.50 Klaipėdą ir atgal—\$181. Užėdysit \$44.50, apsimokant abi pusi

Visada atsiminkit, kad B. A. L. nuvežs jus didžiausiu laivu tiesiog į Baltijos Jurių Portą (visai netoli Klaipėdos), iš kur be kliučių, vargo ir laukimo graži laivu keliausite ir į pusparį Klaipėdon atvyksite. Kreipkitės: BALTIC AMERICA LINE 9 BROADWAY, NEW YORK, ar prie savo agentų

LIETUVON Naujos Sumažintos Aplinkkelionės Kainos.

Trečia Klisla į Kauną ir atgal \$203.00 iki \$215.00, pagal laivą. GERA NAUJIENA. Naujas S. V. įstatymas paveldija atlankyt Tėvynę ir but metus, paskui be kliučių grįžt Amerikon nežurint kvotos. Musų dideli laivai milžinai, kaip MAJESTIC, didžiausis pasauly, OLYMPIC, LAPLAND, PITTSBURGH, etc. siulo geritą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitė. Visi musų 3-čios kleslos keleiviai gauna atskirus kambarius dviem, keturiems ar šešiesiems žmonėms. Patogumai, puikūs maistas ir mandagumas. Kreipkitės prie musų vietinių agentų arba— RED STAR LINE, WHITE STAR LINE, 84 State Street, Boston, Mass.

AMERIKOS LAIVAI Galit važiuot į Seną Tėvynę ir grįžt bėgyje vienų metų, be vėjimo per Ellis Island, ta gaitė padaryt išgautant leidimą del sugrįžimo. Sužinok apie kelionės patogumus ant J. V. Valdžios laivų. Jie turi svarius ir linkimus kambarius del 2, 4 ar 6 žmonių, puikus valgiai, mandagus patarnavimas, didelės dėnys, band koncertai ir visokios rušies patogumai ir linksmybės. Rengk, kad jusų gimines butų parkviesti į Ameriką ant J. V. Valdžios laivų Jungtinių Valstijų Linijų. Matykit jusų vietinį laivų agentą arba United States Lines, 45 Broadway, New York 75 State St., Boston, Mass. Valdantieji Operatoriai del U.S. SHIPPING BOARD.

DR. TESSMER, Dentistas 306 MAIN STREET, Worcester, Mass. (virš Iver Johnson Krautuvės) SUTEIKIA SAŽINIŠKĄ PATARNAVIMA LIETUVIAMS! Tel. Park 3310.

J. L. Pašakarnis, Lietuvis optometristas ir akinų pirtalkintofas. 447 BROADWAY, So. Boston, Mass.

SKELBIMAS IŠ LIETUVOS Mykolas Galinskas, Brazavo kaimo, Kalvarijos valsčiaus, Mariampolės apskričio, Lietuva

MIELI BROLIAI, AMERIKIEČIAI:—

Jusų žiniai pranešu, jog aš per dvidešimt aštuonis metus esu užsiėmėme statymo antkapių—paminklų. Darau labai gražius paminklus iš kieto granito—akmens; taipgi statau gražius geležinius kryžius. Apdabinu kapus su gražiom spyžio tvorelėmis arba akmeniniais stulpais ir reteziais, darba savo gvarantuojau. Per daugelį metų aš esu daręs paminklus ant kapų daugiausia apmokėtus Amerikiečių lietuvių pinigais. Tik tiek čia noriu primint, kad ne visi pinigai pasiūsti ant padabiniu kapo tam dalyku nu-eina. Giminės daugiausia pinigų sueikvoja ant savo reikalų, o paskui atvažiavę, derasi tiek, jog už silumą sumą nieko negali-ma padaryt. Kartais duoda rankpiningius, o likusios sumos negali užmokėt, nes pinigai jau ant kitų dalykų paleisti.

Todel aš jusms paskelbiu per "Amerikos Lietuvj" šį reikalą, kad žinotumet kaip geriau jus galite padaryt gražų at-grabinį paminklą savo seniems tėvukams, broliams, seselėms arba jusų geradėjams. Norėdami gražų paminklą pastatyt, susizino-kite tiesiok su manimi. Paminklai nuo 200 litų iki 1000 litų yra labai gražūs, bet galima padaryt brangesnių ir gražesnių. Susi-žinokite tiesiok su manimi, užsakydami tiesiok pas manę pamink-lą, pinigų galite man prisiųst per M. Paltanavičių. Aš padarysiu gražų paminklą ant jusų mylimų genčių kapų, kokį tik norėsite, nuvešiu, pastatysiu, nuimsiu paveikslą ir prisiųsiu jums į Ameriką. Aš apsiimu darba atlikt visuose kraštuose šioje pusėj Nemuno, buvusioje Suvalkų rėdybos. Tokiu budu, jusų visi paskirti pinigai bus sunaudota ant gražaus darbo ir jus kada par-keliate į Lietuvą ant kapų atrasite savo atmintį, padarytą savo geradėjam, busite savo širdyje užganėdinti.

Per daugelį metų dirbdamas paminklus su niekuom ne-turėjau jokios bylos, tas tvirtina žmonių užganėdinimą. Turėda-mas daugybes pažįstamų ir giminių Amerike, tikiu, kad mano at-sišaukimas nepasiliks tuščiu. Sveikindamas visus lieku Su guodone,

MYKOLAS GALINSKAS (Susirašinėjimo delei kreipkitės viršpažymėtu adresu)

TREJOS DEVYNERIOS Lietuviška gyduolė nuo daugelio ligų, susideda iš daugelio par-rintu šaknų, žievių, sėklių ir žiedų, pargabentų iš Lietuvos. Musų sutaisyta Trejos Devynerios žmonėms labai pageidaujama ir žinoma kaipo "Palangos Trejanka" su Lietuvos herbu, pa-keliuose parsiduoda po 75c., \$1.00 ir \$1.50. Agentai pardavi-nėdami šitą "Trejanką" turi didelį uždarbį, mes turime lietu-viškų knygų ir kitokių daiktų del agentų, pigiai, klauskite pas mus kainų. Adresas: (6-10) L. M. O. HOUSE, 3343 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Pirmas Lietuviškas Graborius Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo au-tomobilium vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu: MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

Tu Negali Išvengti! Kankinančių žaizdų, neuralgijos, skausmų ir dieglių reumatizmo. Neįmagamų sąžaligų pašalinimo. Sokačių, traukančių, ir padukima varančių skausmų, kuomet skauda dantį, diegia ausį ar skauda galvą, jei nepasidini apie F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

J. L. Pašakarnis, Lietuvis optometristas ir akinų pirtalkintofas. 447 BROADWAY, So. Boston, Mass.

Naujas Lietuvis Graborius JUOZAS J. DIRSA Geriausiai patarnauja už pi-giausių prekę. Jei mirtis pa-tiktų jus draugą arba giminę, kreipkitės prie manęs. Nuo rugpjūčio 1, J. DIRSA perkraustė ofisą į naują vietą, po numeriu:— 13 Ellsworth Street. Tel. Cedar 4953.

Dykai nuo patrukimo kenciantiems.

Nedėvėk diržo—išvengk pa-vojingų operacijų.

STUARTO LIMPANČIOS PLAPAO PADUSKAITĖS yra skirtingos nuo paršimo diržo, jos yra išlaukinės gy-duolės, limpančios prie kono ir dan-dančios sustiprinimą toms kuno da-lims, kurioms reikalinga. Neturi jo-kių šniurų nei sprendžinų. Nusulen-ka ir neatisremia į kaulus. Utkstan-čiai šiomis paduskaiteimis gydosi namie, nesutrukdami nuo darbo ir dau-gelis praneša, jogei šitokių budu iš-gydyo. Minkštos kaip mošastas—lengva pridēt—nebrangios. Už jas gauta aukšinis medalis Romoje. Grand Prix medalis Paryžiuje ir garbingas paminėjimas Panamos ekspozicijoje, San Francisco. Procesas atsisaitymo yra naturalis ir daugiau nereikia dė-vėt diržų. Mes prirodysim tai pasiu-dami jum Plapao išbandymui visiškai DYKAI. Nesiusk pinigų, tik parašyk mums. Plapao Laboratories, 3057 Stuart's Bldg., St. Louis, Mo.

EKSTRA !! Turu pranešt, kad atidarau naują Čevėrykų krautuvę. Turu naujausios, geriausios ir gražiausios mados, visokios rušies Čevėrykus, kaip vyrų-kių, moteriškų, mergaičių ir vaikųkių. Tik ateikit patįs persitiktint, busit už-ganėdinti. Jums plačiai žinomas. VINCAS ČESNA, senas lediuis, 90 Millbury Street, Su pagarba, V. Česna.